

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимите одитори
Финансов отчет

ЗД БУЛ ИНС АД

31 декември 2017 г.

УВАЖАЕМИ АКЦИОНЕРИ,

2017 година беше втората година, за която застрахователния пазар, следваше да изготвя и представя пред Регулатора образци с годишни количествени данни по чл. 304, параграф 1, буква „г“ от Делегиран Регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията от 10 октомври 2014 г. за допълнение на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II). Основната цел на тази Директива е финансовата стабилност и платежоспособност на отделните застрахователни дружества. Към 31.12.2017 г., ЗД „Бул Инс“ АД е с капиталово изискване за платежоспособност /КИП/от 105% и минимално капиталово изискване /МКИ/ от 396%, т.е. Дружеството има стабилни показатели и се нарежда между водещите застрахователни компании на българския застрахователен пазар.

През разглеждания период на 2017 година застрахователните компании в общото застраховане реализираха брутен премиен приход в размер на 1 752 087 хил. лева, което представлява ръст от 8% в сравнение с предходната 2016 година. /1 622 270 хил. лева/. Както в предходни години така и през периода основният клас бизнес е автомобилният, който заема 70% от общия обем, следван от имущественото застраховане с приблизително 17% и общо застраховане 13% за всички останали класове бизнес. От което може да се направи извода, че българският застрахователен пазар остава преди всичко автомобилен. Първите 8 от 26-те застрахователни компании в страната държат приблизително 80% пазарен дял. Платените обезщетения през 2017 година за пазара достигат 855 087 хил. лева, като 83% от тях са обезщетения по автомобилното застраховане /ГО 406 888 хил. лева и автокаско 301 894 хил. лева/, 9% на имуществени застраховки, 5% на злополука и заболявания и останалите 3% по всички останали застраховки.

Политиката на Дружеството през 2017 година беше фокусирана върху печелившите линии на бизнеса. Безспорно това бяха застраховките, свързани с моторния бизнес. Бяха подобрени част от застрахователните продукти за тези класове бизнес и чувствително намалихме разноските при ликвидация с въвеждане на нови информационни системи и технологии. Всичко това беше направено правим за предоставяне на по-добро качество на услугите, а оттам и удовлетворяване на изискванията и нуждите на нашите клиенти.

ЗД „Бул Инс“ АД през 2017 година намали своя брутен премиен приход с 9 347 хил. лева /6.95%/ в сравнение с предходната 2016 година. Данните за 2016г. са без включени вноски за Гаранционен фонд. Това намаление се дължи главно на опит за увеличаване на тарифата ни по ГО на МПС, а пазарът със закъснение реагира на тази обективна необходимост, а именно увеличаване на премиите по задължителната застраховка. За сравнение, събраната премия по ГО на МПС за 2016 година бе 112 686 хил. лева, докато за 2017 година е 92 456 хил. лева, или по-малко с 20 230 хил. лева. Увеличението на премиения приход по останалите застраховки през годината се оказва недостатъчно за преодоляване на този спад, като в края на годината завършваме със 125 113 хил. лева брутен премиен приход.

И тази година автомобилното застраховане заема 90.84% от всички класове застраховки, като „гражданската отговорност на МПС“ преобладава чувствително над „автокасото“. Останалите застраховки представляват 9.15%, т.е. ЗД „Бул Инс“ АД си остава застрахователна компания ориентирана преди всичко към автомобилния бизнес. Специфичната структура на застраховките в Дружеството, традиционно ориентирани към клиентска удовлетвореност, както и високия професионализъм на служителите води до по-добро обслужване и по-ниски квоти на щетимост.

На основание горните резултати КФН /Комисия за финансов надзор/ за 2017 година нарежда ЗД „Бул Инс“ АД по брутен премиен приход на осмо място с пазарен дял от 6.6%. Постигнатите показатели са надежда за бъдещ просперитет и развитие на Дружеството.

Петрозар Петков – Председател на Съвета на Директорите

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимите одитори	-
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Отчет за промените в собствения капитал	4
Отчет за паричните потоци	5
Пояснения към финансовия отчет	6

Въведение

Настоящият доклад е изготвен в съответствие с разпоредбите на чл.39 от Закона за счетоводството, изискванията на Търговския закон и дава информация за важните събития, настъпили през 2017 година, като са взети под внимание основните показатели на дейността, съпроводени със съответните анализи и изводи. Очертани са основните тенденции в развитието на Дружеството, описани са основните рискове и несигурности.

Отговорност на ръководството

Ръководството потвърждава, че при изготвянето на финансовия отчет за 2017 година е прилагана адекватна счетоводна политика и той е изготвен въз основа на принципа на действащо предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЗД "БУЛ ИНС" АД

ЗД "Бул Инс" АД (Дружеството, Компанията) е застрахователно акционерно дружество, учредено на 31 август 1995г., в Република България с решение на Софийски градски съд по фирмено дело 14239/1995 г., което оперира като лицензиран застраховател от 16 юли 1998г. Седалището и адресът на управление на Дружеството са в гр. София, бул. „Джеймс Баучер“ № 87.

Дружеството притежава следните лицензи за извършване на своята дейност:

Дата	Протокол / решение	Вид застраховка
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Злополука
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Сухопътни превозни средства (без релсови превозни средства)
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Товари по време на превоз
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Други щети на имущество
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Обща гражданска отговорност
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Гражданска отговорност за МПС
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Помощ при пътуване
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Разни финансови загуби
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Пожар и природни бедствия
24.04.2000	Решение № В-12 на ДЗН	Заболяване
26.05.2001	Решение № В-28 на АНЗХ	Кредити
15.11.2006	Решение № 1109-ОЗ допълнителен лиценз за застраховка по раздел II, буква „А“ т. 10.1 от Приложение № 1 към КЗ – „Всяка отговорност за вреди, възникваща при използването на сухопътни моторни превозни средства“	Гражданска отговорност за МПС
03.11.2009	Решение № 903-ОЗ	Плавателни съдове
03.11.2009	Решение № 903-ОЗ	Гражданска отговорност за

24.02.2011	Решение № 147-ОЗ	плавателни съдове Летателни апарати
24.02.2011	Решение № 147-ОЗ	Гражданска отговорност за летателни апарати

Дружеството има едностепенна система на управление – Съвет на директорите в състав към 31.12.2017г.:

Председател на Съвета на директорите	Петрозар Петков
Изпълнителен директор и член на Съвета на директорите	Стоян Проданов
Изпълнителен директор и член на Съвета на директорите	Крум Крумов

Дружеството се представлява заедно от Изпълнителните директори Стоян Проданов и Крум Крумов.

Средно-списъчният брой на персонала към 31 декември 2017 г. е 233 служители, от които 117 са жени и 116 са мъже. В началото на 2017 година наличността по списък е била 237 служители, напуснали през годината са 49, а новоназначени са 50.

Посредническата мрежа на Дружеството през 2017 година е съставена от:

- Тридесет и две Генерални агенции в страната;
- Дванадесет Генерални агенции в гр. София.

Брутният премиен приход, реализиран от Дружеството през изминалата 2017 година, възлиза на 125 113 хил. лева. В сравнение с 2016 година -141 445 хил. лева това представлява спад от 11.5%. Пазарният дял за Дружеството намаля от 8.03% за 2016 година на 6.6% за 2017 година, който за втора поредна година отрежда осмата позиция на Дружеството сред застрахователите.

Структурата на брутния премиен приход по видове застраховки към 31.12.2017г. на Дружеството е разпределен по следния начин: 75% застраховки "Гражданска отговорност" на автомобилистите, 18% Автокаска и 7% други застраховки.

Регистрираният капитал на Дружеството към 31 декември 2017г. се състои от 4,458,000 броя безналични поименни акции, всяка с номинална стойност 10 лева. Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, пропорционален на номиналната стойност на акцията.

II. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Въз основа на данните от Комисията за финансов надзор, за 2017 година са регистрирани рекордните 1 752 087 хил. лева от брутни премии в общото застраховане, с което се постига ръст от 8% в сравнение с 2016 година. За пета поредна година браншът инкасира увеличение на приходите от общо застраховане в Република България. За сравнение през предходния пет годишен период, ежегодно се регистрираше спад на събраните премии. Имайки предвид, че най-голям дял – 70.1% от брутния премиен приход, реализиран в сектора, заемат автомобилните застраховки: застраховка „Сухопътни превозни средства(без релсови превозни средства)“ –

„Автокаско“ и задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, можем да направим извода, че тенденцията за увеличение на приходите в застраховането се дължи на увеличаването и обновяването на автопарка на застрахованите лица, повишаване на цената по задължителните застраховки и не на последно място – водената политика за намаляване на процента на незастрахованите МПС със задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

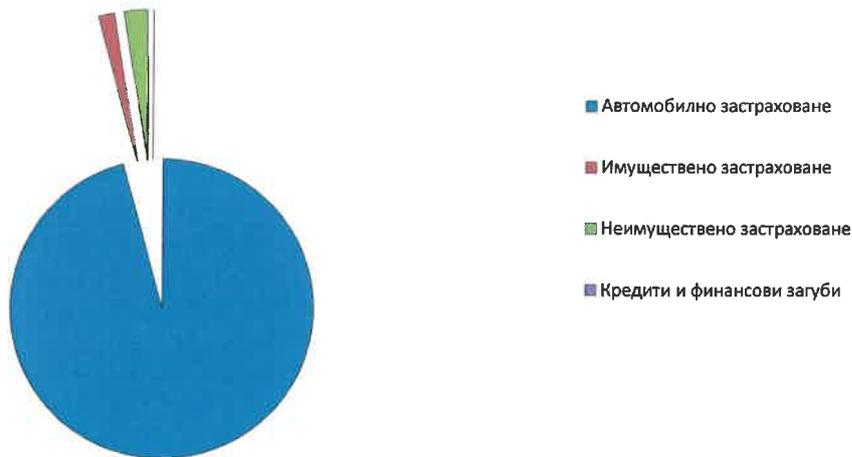
Структурата на brutния премиен приход по видове застраховки към 31.12.2017 г. на лицензираните застрахователи в страната е разпределен по следния начин:

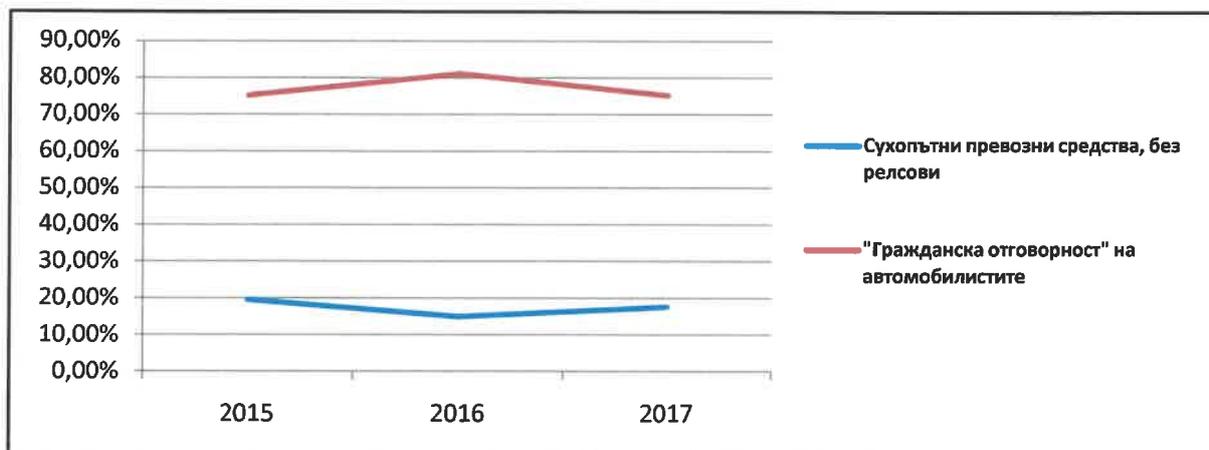
Както беше отчетено по-горе, през 2017 година на пазара по общото застраховане най-голям дял от brutния премиен приход, заемат автомобилните застраховки: застраховка „Сухопътни превозни средства(без релсови превозни средства)“ – „Автокаско“ и задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите със 70.1%, следвани от имуществените застраховки с дял 16.3%. Осемте най-големи компании в областта на общото застраховане у нас държат 78.60% от пазара. Година по-рано техният пазарен дял беше с 3% по-малък, което е показателно за голямата конкуренция и намаляващата концентрация.

Brutният премиен приход, реализиран от ЗД „Бул Инс“ АД през изминалата 2017 година, възлиза на 125 113 хил. лева. В сравнение с 2016 година -141 445 хил. лева това представлява спад с 11.55%. Пазарният дял за Дружеството намаля от 8.03% за 2016 година на 6.6% за 2017 година, като отрежда осмата позиция на Дружеството сред застрахователите.

Структурата на brutния премиен приход по видове застраховки към 31.12.2017г. на ЗД „Бул Инс“ АД е разпределен по следния начин:

Графичното изображение на brutния премиен приход на ЗД „Бул Инс“ АД по застраховки ГО и Автокаска за последните три години, изглежда по следния начин:

Конкретните стойности на brutния премиен приход и съответния дял, който имат в портфейла на ЗД „Бул Инс“ АД са посочени в Таблица №1:

Таблица №1

ВИДОВЕ И ПОДВИДОВЕ ЗАСТРАХОВКИ	БРУТЕН ПРЕМИЕН ПРИХОД				ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ			
	2015	2016	2017	ОБЩО	2015	2016	2017	ОБЩО
ЗАСТРАХОВКА "ЗЛОПОЛУКА"	429,594	376,692	1,112,599	1,918,885	0.35%	0.27%	0.89%	0.49%
ЗАСТРАХОВКА НА СУХОПЪТНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА, БЕЗ РЕЛСОВИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА	23,075,644	20,460,703	21,198,619	64,734,965	18.54%	14.47%	16.94%	16.55%
ЗАСТРАХОВКА НА ЛЕТАТЕЛНИ АПАРАТИ	1,060,100	385,315	612,504	2,057,919	0.85%	0.27%	0.49%	0.53%
ЗАСТРАХОВКА НА ПЛАВАТЕЛНИ СЪДОВЕ	244,905	9,553	12,017	266,475	0.20%	0.01%	0.01%	0.07%
ЗАСТРАХОВКА НА ТОВАРИ ПО ВРЕМЕ НА ПРЕВОЗ	28,865	14,655	17,350	60,870	0.02%	0.01%	0.01%	0.02%
ЗАСТРАХОВКА "ПОЖАР" И "ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ"	8,321	285,355	370,549	664,224	0.01%	0.20%	0.30%	0.17%
ЗАСТРАХОВКА "ЩЕТИ НА ИМУЩЕСТВО"	1,248,825	1,382,941	1,651,482	4,283,248	1.00%	0.98%	1.32%	1.10%
ЗАСТРАХОВКА ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ НА АВТОМОБИЛИСТИТЕ	93,804,668	112,686,808	92,456,319	298,947,795	75.35%	79.67%	73.90%	76.45%
ЗАСТРАХОВКА ЗЕЛЕНА КАРТА	0	0	0	0	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
ГРАНИЧНА ЗАСТРАХОВКА	1,558,456	3,067,057	2,943,664	7,569,177	1.25%	2.17%	2.35%	1.94%
ОТГОВОРНОСТ НА ПРЕВОЗВАЧА	59,483	105,908	171,316	336,707	0.05%	0.07%	0.14%	0.09%
ГО, СВЪРЗАНА С ПРИТЕЖАВАНЕТО И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЛЕТАТЕЛНИ АПАРАТИ	1,987,961	1,645,653	2,787,662	6,421,277	1.60%	1.16%	2.23%	1.64%
ГО, СВЪРЗАНА С ПРИТЕЖАВАНЕТО И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ПЛАВАТЕЛНИ СЪДОВЕ	4,471	5,396	5,698	15,564	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
ОБЩА ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ	457,724	414,552	1,033,259	1,905,535	0.37%	0.29%	0.83%	0.49%
КРЕДИТИ	0	0	0	0	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
ЗАСТРАХОВКА НА РАЗНИ ФИНАНСОВИ ЗАГУБИ	0	1,871	27,415	29,286	0.00%	0.00%	0.02%	0.01%
ПОМОЩ ПРИ ПЪТУВАНЕ	521,134	602,267	712,823	1,836,225	0.42%	0.43%	0.57%	0.47%
ОБЩО:	124,490,150	141,444,727	125,113,277	391,048,153	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

По отношение на задължителната „Гражданска отговорност“ на автомобилите, конкуренцията и тарифните ставки са факторите, които играят важна роля за разпределението на пазара. През 2017 година се увеличи обемът на сключените полици, продиктувано от предприети превантивни мерки на „Гаранционен фонд“ и извършвания контрол, за сключена задължителна застраховка, от органите на КАТ по пътищата, в следствие на което пазарът реализира ръст с 6.65% в сравнение с 2016 година. Премийният приход на Дружеството по задължителната застраховка Гражданска отговорност на автомобилите за 2017 година е в размер на 92 456 хил. лева, което е намаление с 20 231 хил. лева, спрямо предходната година или 18%. В този клас застраховки ЗД „Бул Инс“ АД се нареди на 2 място на пазара, като brutният премиен приход по задължителната застраховка представлява 75.21% от общия премиен приход на Дружеството.

Застраховката „Автокаска“ формира 16.94% от brutния премиен приход на Дружеството с 21 199 хил. лева или с 738 хил. лева (3.61%) повече от 2016 година. Особено важно е да се отбележи, че за разлика от 2016 година, където приходите са в размер на 20 461 хил. лева, а изплатените обезщетения – 21 899 хил. лева, за 2017 година при горепосоченият приход са изплатени само 16 950 хил. лева, което означава, че водената политика в посока по-прецизна оценка на риска води до по-добри резултати дори и при по-ограничен премиен приход.

В сравнение с 2016 година авиационното застраховане („ГО, свързана с притежаването и използването на летателни апарати“ и „Каско на летателни апарати“) бележи ръст с 60% като записва приход за 2017 година в размер на 3 400 126 лева, което отрежда Дружеството на първо място по премиен приход сред останалите застрахователи на пазара. Това което трябва да отбележим е, че този бизнес изцяло е пласиран на международните пазари и ЗД „Бул Инс“ АД получава комисион по презастрахователните договори от записания приход, като по този начин не ангажира финансовите си ресурси за изплащане на застрахователни обезщетения.

Четвърто място в портфейла, с увеличение от общо 21% за 2017 година, се заема от имуществените застраховки. Дружеството инкасира премиен приход по имущественото застраховане за изтеклата година в размер на 2 022 хил. лева, което представлява 1.62% от brutния премиен приход.

На пето място се нарежда застраховката „Злополука“, по която са записани премии в размер на 1 112 хил. лева или 0.89% от brutния премиен приход на Дружеството. Трябва да се подчертае, че за 2017 година имаме увеличение с 195% спрямо 2016 година.

На шесто място се нарежда застраховката „Обща гражданска отговорност“, по която са записани премии в размер на 1 033 хил. лева или 0.83% от brutния премиен приход на Дружеството. Трябва да се подчертае, че за 2017 година имаме увеличение със 149%, което означава, че заложените цели през годината за увеличаването на дела на тези застраховки са постигнати и дори надминати.

Описаните по-горе застрахователни продукти представляват 96.89% от брутния премиен приход на ЗД „Бул Инс“ АД за 2017 година. Всички останали като Морско застраховане, Карго, Професионални отговорности, Финансови рискове и други представляват 3.11% от премиения приход на Дружеството и не са предмет на разглеждане поради незначителният им дял.

Изплатените застрахователни обезщетения за 2017 година възлязоха на 66 309 хил. лева и в сравнение с 2016 година (67 977 хил. лева) са с 2.45% по-малко. Изплатените щети по застраховки „КАСКО“ на МПС и „Гражданска отговорност“ на автомобилистите представляваха 99.17% от общата сума на изплатените обезщетения.

За застраховка „КАСКО“ на МПС при събрани премии 21 199 хил. лева са изплатени щети за 16 950 хил. лева, а за „Гражданска отговорност“ на автомобилистите при събрани премии в размер на 92 456 хил. лева. Дружеството е изплатило щети за 48 807 хил. лева. Въпреки това Дружеството продължава да обръща все по-голямо внимание на дейността по уреждане на застрахователни претенции, като заделя допълнително човешки и финансови ресурси.

Сумата на заделения пренос-премиен резерв и резерва за предстоящи плащания през 2017 година възлиза на 175 992 хил. лева или с 0,43% по-малко в сравнение с 2016 година, когато същият беше 176 690 хил. лева. Периодично актюерът на Дружеството прави оценка дали общо формираните резерви са достатъчни, за да покрият евентуални бъдещи плащания.

При оценката за адекватност на резервите се взимат под внимание паричните потоци, насочени за плащане на обезщетения, парични потоци, генерирани от събрани премии, изплатени комисиони. Размерът на заделените резерви към 31.12.2017 г. е определен според изискванията на Наредба №53 от 23.12.2016 г. (отм. ДВ. бр. 6 от 19 януари 2017г.), за реда и методиката за образуване на техническите резерви.

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно формирането, признаването и оценяването на застрахователните резерви. Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството.

Собствените средства на Дружеството към 31.12.2017г., включващи записания акционерен капитал, общите резерви на Дружеството и неразпределената печалба от минали години, възлизат на 39 626 хил. лева.

Собствените средства, определени съгласно разпоредбите на Наредба № 21 от 16 март 2005 г., не включват финансовия резултат за текущата година и са представени в следната Таблица №2:

Таблица №2

Собствени средства, намалени с нематериалните активи, отчетени по баланса:	31.12.2017г. '000 лв.
Записан акционерен капитал	44 580
Резерви и фондове	4 424
Неразпределена печалба от минали години	2 644
Намаления	
Невнесен капитал	12 000
Нематериални активи	22
Собствени средства, намалени с нематериални активи	39 626
Граница на платежоспособност	11 597
Превишение	28 029

От съотношението собствени средства към граница на платежоспособност е видно, че платежоспособността на Дружеството не е нарушена.

ЗД „Бул Инс“ АД приключи годината към 31.12.2017г. с положителен финансов резултат, отчитайки печалба, нетна от данъци, в размер на 36 хил. лева.

III. ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛНА ПРОГРАМА

През 2017 година презастрахователната програма бе насочена към разумно и предвидливо управление на рискове, водещи до високи загуби или неподлежащи на управление със собствени усилия и инструменти. Презастрахователната програма на ЗД „Бул Инс“ АД претърпя промени по отношение структурата на договорите и риск трансфера с цел оптимизиране и подготовка за предстоящото въвеждане на европейската директива "Платежоспособност II". Всички презастрахователни договори на Дружеството са пласирани на Лондонския застрахователен пазар, чрез водещи брокери, при първокласни презастрахователни компании, с дългосрочен кредитен рейтинг поне "А-", съгласно класификациите на международните рейтингови агенции.

IV. ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ

Инвестиционната дейност е от изключителна важност за финансовото здраве на Дружеството. Затова компанията прилага много консервативен подход при инвестирането на застрахователните резерви. Най-важните характеристики и водещите критерии при формирането на инвестиционния портфейл сега са предпазливостта и избягването на риска, както и поддържането на висока ликвидност. Същевременно дейността на Дружеството в инвестиционната сфера през 2017 година отразява продължаващата необходимост от съобразяване с изискванията на Платежоспособност II, касаещи както влиянието на инвестиционния портфейл на Дружеството върху платежоспособността, така и върху капиталовото изискване, за да е налице неговото покритие. От друга страна, рекордно ниските лихвени нива наложиха търсене на

доходност, без да се пренебрегва диверсификацията на риска. Тези насоки формираха състоянието и реструктурирането на инвестиционния портфейл на Дружеството.

1. Цели, съдържание и ограничения

Съветът на директорите на ЗД „Бул Инс“ АД определя инвестиционната политика на Дружеството в съответствие с Кодекса за застраховането (КЗ) и вътрешно-устройствените си актове, регламентиращи принципите, целите, стратегиите и отговорностите по отношение на формирането и оценката на инвестициите.

Инвестиционната политика на Дружеството трябва да осигурява адекватна ликвидност за обслужване на ангажиментите, за плащане на щети и да поддържа приемливо ниво на риск на инвестираните средства. В тази връзка Дружеството се съобразява с агрегирания размер на инвестициите за диверсификация на активите, следващ принципа на предпазливост. В своята съвкупност инвестициите отговарят на правилата за териториално разпределение и валутно съответствие. Политиката на Дружеството не предвижда допълнителни ограничения.

Инвестиционната политика на Дружеството има за цел да формира портфейл, отразяващ следните приоритети: сигурност, ликвидност, доходност. Същевременно през 2017 година освен предизвикателствата на прилагането на директивата Платежоспособност II под внимание се взема и промяната в инвестиционния портфейл на Дружеството, в съответствие с възникнали нови инвестиционни реалности.

2. Инвестиционна стратегия

Дружеството се придържа към балансирана консервативна стратегия на инвестициите. Тази стратегия поставя акцента върху сигурността на инвестициите. Сигурността на инвестицията се измерва с риска от неплащане на емитентите, забавяне в плащането и неблагоприятна промяна на пазарната цена. Поради тази причина инвестиционният портфейл включва дългови ценни книжа, издадени от правителството на Република България и правителствата на страни-членки на Европейския съюз с изрядни публични финанси; акции и дългови ценни книжа, емитирани от търговски дружества, които не са финансови предприятия; банкови депозити в първокласни местни банки.

Инвестиционната стратегия на Дружеството не допуска инвестирането в ценни книжа, които целят постигането на ливъридж, тъй като в този случай поеманият финансов риск е неограничен и може да настъпят загуби, които са по-големи от инвестираните средства. Деривативи могат да се прилагат само за хеджиране на риска, но през 2017 година в Дружеството не са използвани деривативни инструменти.

През годината лихвените проценти по банковите депозити продължават да са изключително ниски, за да е възможно реализирането на доходност при високо ниво на сигурност и ниско ниво на риск. Всичко това е в резултат на рекордно ниските лихви в Евророната, които в конкретни случаи достигат и до отрицателни стойности, както и

политиката на количествени облекчения, лансирана от Европейската централна банка. Това налага запазване на досегашния подход, заради липсата на нискорискови инвестиционни алтернативи.

През 2017 година продължи увеличението на средната дюрация на портфейла от ДЦК, което отразява както новите пазарни реалности, така и все по-атраktivната доходност на новоемитираните български ДЦК. Спрямо средната дюрация от 6.89 години към края на 2016 година, към края на 2017 година средната дюрация е вече 6.06, което означава че за една финансова година портфейлът от ДЦК доближава своя среден падеж с 0.82 години (300 дни) или около два месеца по-бавен падеж.

При близки до нулевите лихвени проценти доходности на банковите депозити както у нас, така и в Еврозоната, българските ДЦК бяха добра алтернатива с приемливи рискови характеристики за застрахователните компании. Същевременно трябва да се отбележат много ниските равнища на доходност на дълговите ценни книжа с най-висока сигурност на водещите икономики, заради което те не са част от инвестиционния портфейл на Дружеството.

През 2017 година се увеличи дела на акциите в портфейла ни, при съблюдаване на нисък волатилитет на инвестициите – от 13.60% до 18.73% или ръст от 3 855 хил. лева, от които 1 637 хил. лева печалба. В момента рискът от колебанията в цените на акции е оценен като нисък за ЗД „Бул Инс“ АД.

Инвестирането в договорни фондове, което се извършваше предимно в консервативни колективни инвестиционни схеми (ДЦК, съкровищни бонове, парични средства в срочни депозити и по разплащателни сметки), бе ограничено. През отчетната година Дружеството продължи да инвестира в недвижимости, което се обуславя от изгодния момент за навлизане в стресирания от глобалната финансово-икономическа криза пазар на недвижими имоти. През 2017 година очакването ни за растеж на пазарните цени на недвижимостите се реализира, което смятаме, че ще продължи и занапред.

3. Управление на инвестиционния портфейл.

Дружеството провежда активна политика за управление на инвестиционния портфейл. По отношение на техниката за управление инвестиционният портфейл се разделя условно на две основни части:

- Държани до падеж банкови депозити и ДЦК. Тази част от портфейла осигурява непосредствената ликвидност на активите на Дружеството. Средствата към тази част от портфейла се инвестират предимно в банкови депозити с подходяща падежна структура. Частта от инвестициите, които са под формата на пари по разплащателни сметки и на каса, се причислява към тази група. Този инвестиционен пакет се управлява директно от Дружеството, както и от управляващи дружества.

- Държани за търгуване инвестиционни инструменти. Втората част от инвестиционния портфейл се състои от ДЦК, корпоративни ценни книжа и акции. Тя се управлява от управляващи дружества (банки и небанкови финансови институции, получили лиценз за извършване на дейност като управляващи дружества в страната и в чужбина), съгласно договори за управление на индивидуален инвестиционен портфейл от ценни книжа и пари. За целите на диверсификацията инвестиционният портфейл се управлява от няколко управляващи дружества, което води до конкуренция и стремеж към по-добри резултати по отношение на управляваните инвестиционни портфейли.

4. Структура на портфейла към 31 декември 2017 г.

Инвестиционната дейност на ЗД „Бул Инс“ АД през изтеклата 2017 година протече в условията на рекордно ниски исторически лихвени нива на пазара на основните валути – долари, евро и лева, в които са пласирани инвестициите на Дружеството. Общата сума на инвестициите към края на 2017 година възлезе на 70 400 хил. лева или с 2 957 хил. лева по-малко в сравнение с предходния период.

Основна част от застрахователните резерви и свободните собствени средства се инвестираха в банкови депозити, ДЦК, корпоративни облигации и акции. Най-големи средства са насочени под формата на корпоративни облигации и депозити в банки опериращи в страната ни с най-високия кредитен рейтинг. Сроковете на банковите депозити са съобразени с реалните нужди на ЗД „Бул Инс“ АД за своевременно плащане на обезщетения по договори с клиенти и услуги към контрагенти.

Инвестициите в корпоративни облигации са в размер на 22 268 хил. лева, а тези в акции – 13 191 хил. лева, което е ръст от 4 182 хил. лева. Вложените в държавни ценни книжа са 8 210 хил. лева.

Споменатите промени в структурата и състава на инвестиционния портфейл на ЗД „Бул Инс“ АД се отрази в положителен финансов резултат от тази дейност и в подобрени позиции за целите на оценяването на инвестициите от страна на новата европейска директива за застраховането Платежоспособност II.

V. СТРУКТУРА НА ДРУЖЕСТВОТО И КАДРОВА ПОЛИТИКА

През 2017 година Дружеството продължи да развива своята обновена дейност съгласно изискванията на Платежоспособност 2 (SolvencyII), като разшири посредническата си мрежа с нови Генерални агенции и посредници в София и региони в страната.

Посредническата мрежа на ЗД „БУЛ ИНС“ АД през 2017 година включва:

- Тридесет и две Генерални агенции (клонове) в страната;
- Дванадесет Генерални агенции в гр. София.

Работещите за ЗД „БУЛ ИНС“ АД застрахователни посредници са четиристотин и девет, от които:

- Застрахователните договори с агенти в началото на 2017 година със ЗД „Бул Инс“ АД са двеста и тринадесет застрахователни агента. Бяха прекратени осемнадесет договора с агенти, а новосключените през годината са двадесет и два.
- Застрахователните договори с брокери в началото на 2017 година със ЗД „Бул Инс“ АД са сто деветдесет и шест. Бяха прекратени десет договора, а новосключените през годината са шест.

Към договорите на Генералните агенции бе въведена бонус система по определени видове застрахователни продукти. Тя има за цел да стимулира Генералните агенции и застрахователните посредници да развият и увеличават застрахователният портфейл на ЗД „Бул Инс“ АД.

VI. ПОЛИТИКА НА РЪКОВОДСТВОТО ПО ОТНОШЕНИЕ УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

През 2017 година Дружеството продължава поддържането на въведената преди години система за управление на риска в съответствие с Кодекса за застраховането и Директивата Платежоспособност II. Системата е ефективна и е добре интегрирана в организационната структура и процесите за вземане на решения в Дружеството. Системата за управление на риска обхваща рисковете, които се включват в изчислението на капиталовото изискване за платежоспособност и обхваща следните области:

1. подписваческа дейност и образуване на технически резерви;
2. управление на активите и пасивите;
3. инвестиции и по-конкретно деривати и други подобни задължения;
4. управление на риска в областта на ликвидността и концентрацията;
5. управление на оперативния риск;
6. презастраховане и други техники за намаляване на риска;

Рискът в дейността по управлението на портфейла на Дружеството е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните. Спецификата при управлението на финансовия портфейли на Дружеството извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

1. Анализ на пазарния риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на пазарен риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват

директно в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Притежаваните от Дружеството финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозициите към пазарен риск се управляват в съответствие с утвърдените лимити, съобразени с изискванията на застрахователното законодателство. За намаляване на пазарния риск Дружеството се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен икономически сектор, икономическа структура или емитент.

Съветът на директорите и инвестиционния комитет разработват и извършват прегледи на инвестиционната стратегия на ЗД „Бул Инс“ АД като вземат предвид финансовата среда и микроикономическите фактори, нивото на платежоспособност на Дружеството, и неговата експозиция на съществени рискове. Инвестиционната стратегия обхваща различни времеви хоризонти (краткосрочни и дългосрочни) и съставлява част от документацията на бизнес стратегията на ЗД „Бул Инс“ АД.

За периода от създаване на Дружеството до 31.12.2017 г., предвид характера, структурата и обема на инвестициите, не е преценено като необходими и целесъобразно извършването на хеджиране на риска.

2. Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск при сключването на сделки в чуждестранни валути, сред които евро и щатски долар. Сделките основно са деноминирани в български лева, евро и долари. Към датата на приемане на финансовия отчет в България продължава да е налице валутен борд, в резултат на който лева има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния риск, спрямо еврото. Такъв риск би възникнал при промяна на нормативно определения курс 1 евро към 1.95583 лв., за което Дружеството не разполага с информация.

За да намали валутния риск, Дружеството следи паричните потоци, които не са в български лева. Политиката по управление на валутния риск е да не се извършват значителни операции и да не се поддържат отворени позиции в чуждестранна валута, различна от евро, поради което и нетните валутни курсови разлики са незначителни.

3. Лихвен риск

Дружеството не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което пасивите на Дружеството не са изложени на лихвен риск.

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите на Дружеството. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността на Дружеството спрямо промени в лихвените равнища. Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути.

4. Ценови риск

Основният ценови риск, на който е изложено Дружеството е свързан с инвестициите в капиталови ценни книжа. Справедливата стойност на тези финансови инструменти се влияе от промени в пазарните равнища на съответните ценни книжа, което от своя страна рефлектира върху доходността на Дружеството. Анализът на чувствителността се основава на анализ на дневното и годишно стандартно отклонение на Дружеството съпоставен с дневното и годишно стандартно отклонение на доходността на инвестиция в основния борсов индекс SOFIX.

5. Анализ на кредитния риск

При управление на кредитния риск Дружеството наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти. При наблюдението на рисковата експозиция се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. Дружеството осъществява управлението на риска като оперира само с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг и когато е необходимо изисква обезпечения.

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета.

Лимитите за поемане на кредитен риск се определят от ФУР съвместно с Висшето Ръководство въз основа на склонността за поемане на риск на Дружеството и се одобряват от Комитета по управление на риска. Лимитите се преразглеждат от Комитета по управление на риска най-малко веднъж годишно, като се вземат предвид промени в пазарните условия, промени на фирмената стратегия или други събития, които може да наложат промяна на лимитите.

Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка, включително и тези, които са с настъпил падеж. Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

6. Анализ на ликвиден риск

Дружеството следва задълженията за ликвидност произтичащи от Наредба №21 от 16 март 2005 г. за собствените средства и границата на платежоспособност на застрахователите, презастрахователите и здравноосигурителните дружества.

Краткосрочната ликвидност, или управлението на парите в брой (cash management), покрива текущите оперативни задължения при нормални или нормално очаквани икономически условия. В дългосрочен план ликвидността се определя като се вземе предвид възможността за настъпване на неочаквани или потенциално негативни икономически събития, при които активите не биха могли да се реализират по тяхната текуща пазарна стойност.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Дружеството, като се предприемат и активни действия като поддържане на краткосрочни депозити до 3 месеца.

Върху ликвидността на Дружеството се извършва ежедневно наблюдение на изходящите и входящи парични потоци.

7. ИНФОРМАЦИЯ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ.187 И 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

1. Броят и номиналната стойност на придобитите и прехвърлените през годината акции, частта от капитала, която те представляват, както и цената, по която е станало придобиването или прехвърлянето, основанието за придобиванията, извършени през годината; броят и номиналната стойност на притежаваните акции и частта от капитала, която те представляват;

Дружеството не е придобивало собствени акции през отчетния период.

2. Възнагражденията, получени общо през 2017 година от членовете на СД, заедно с разходите за осигуровки върху тях възлизат на 1 280 хил. лева.
3. Придобитите, притежаваните и прехвърлените от членовете на СД през годината акции и облигации на дружеството и правата на членовете на СД да придобиват акции и облигации на дружеството;

Членовете на СД не притежават и не са придобивали през 2017 година акции от капитала на Дружеството.

4. Участието на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети;

- Петрозар Петков – няма други участия;
- Стоян Проданов - управител и собственик на 66% от капитала на АПС БЮДЖЕТКОНСУЛТИНГ ООД;
- Крум Крумов – няма други участия.

5. договорите по чл. 240б, сключени през годината;

През отчетния период членовете на Съвета на директорите или свързани с тях лица не са сключвали с Дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

През отчетния период Дружеството не е извършвало научно-изследователска и развойна дейност.

8. ЗНАЧИМИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ ПРЕЗ 2017 Г. И СЛЕД ДАТАТА НА СЪСТАВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

От началото на 2017 година бяха направени редица промени в нормативната уредба на застрахователната дейност. На 19 януари 2017г. беше публикувана Наредба

№ 53 от 23 декември 2016г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд, издадена от председателя на Комисията за финансов надзор, обн., ДВ, бр. 6 от 19 януари 2017г., в сила от 19 януари 2017г., попр., бр. 31 от 18 април 2017г. Тази Наредба отмени Наредба № 27 от 29 март 2006г. за реда и методиката за образуване на техническите резерви от застрахователите и от презастрахователите и Наредба № 30 от 19 юли 2006г. за изискванията към счетоводството, формата и съдържанието на финансовите отчети, справките, докладите и приложенията на застрахователите и презастрахователите.

С Решение № 149 – ОЗ от 08.02.2018 г. Комисията за финансов надзор издаде лиценз за разширяване обхвата на лиценза на Дружеството за следните класове застраховки, съгласно Приложение № 1, Раздел II, буква А от КЗ:

т.4 „Релсови превозни средства“:

- Всяка вреда или загуба, нанесена на релсови превозни средства.

т.15 „Гаранции“:

- преки гаранции;

- косвени гаранции.

9. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

Нашите очаквания за 2018 година се формират, отчитайки:

- Стабилността на политическата среда след изборите;
- Стабилният икономически растеж на българската икономика, залагайки 4% ръст на БВП през 2018 година;
- Нарастване на брутните премийни приходи за българския застрахователен пазар, в резултат на повишеното доверие в сектора и икономиката като цяло;
- Запазване на структурата на застраховането в Република България;
- Повишаване на ефективността на ЗД „Бул Инс“ АД в основния за Дружеството бизнес - автомобилното застраховане;
- Запазване на дела на ЗД „Бул Инс“ АД в застрахователните премии и лидерски позиции в застраховките „Гражданска отговорност“ и „Каско“.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Във връзка с изискванията на чл. 40 от Закона за счетоводството и съгласно чл. 100н, ал. 8 от ЗППЦК ЗД „БУЛ ИНС“ АД представя настоящата декларация за корпоративно управление като неразделна част от Годишния доклад за дейността.

Настоящата декларация за корпоративно управление се основава на определените от българското законодателство принципи и норми за добро корпоративно управление посредством разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление, Кодекса за застраховането, Търговския закон, Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за счетоводството, Закона за независим финансов одит и други закони и подзаконни актове и международно признати стандарти.

Стратегическите цели на корпоративното управление са:

- равноправно третиране на всички акционери, гарантиране и защита на техните права;

- подобряване нивото на информационна обезпеченост на акционерите и прозрачност;

- постигане на прозрачност и публичност на процесите по предоставяне на информация от страна на дружеството;

- осигуряване на механизъм за добро управление на дружеството от страна на управителните органи и

- възможност за ефективен надзор върху управлението от страна на акционерите и регулаторните органи.

Като резултат от прилагане принципите на корпоративното управление е балансираното взаимодействие между акционерите, ръководството и заинтересованите лица.

Декларацията за корпоративно управление съдържа в себе си:

1. информация относно спазване по целесъобразност от страна на ЗД „БУЛ ИНС“ АД на:

а) Националния кодекс за корпоративно управление („Кодекса“)

б) информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от ЗД „БУЛ ИНС“ АД в допълнение на Кодекса.

2. обяснение от страна на ЗД „БУЛ ИНС“ АД кои части на Кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква "а" или буква "б" не спазва и какви са основанията за това, съответно когато не се позовава на никое от правилата на Кодекса за корпоративно управление - основания за това;

3. описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на ЗД „БУЛ ИНС“ АД във връзка с процеса на финансово отчитане;

4. информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно

предложенията за поглъщане;

5. състава и функционирането на административните, управителните и надзорните органи на ЗД „БУЛ ИНС“ АД и техните комитети, както и

6. обяснение защо не се прилага политиката на многообразие по отношение на административните, управителните и надзорните органи във връзка с аспекти, като: възраст, пол или образование и професионален опит.

Декларацията за корпоративно управление на ЗД „БУЛ ИНС“ АД е подчинена на принципа „спазвай или обяснявай“.

ЗД „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление гр. София – 1407, р-н Лозенец, бул. „Джеймс Баучер“ № 87, е акционерно дружество вписано на 31.08.1995г. в регистъра на Софийски Градски Съд по ф.д. 1239/1995, парт. № 26631, том 311, стр. 72.

Дружеството получава лиценз № 13 от 16.07.1998г. – разрешение за извършване на застрахователна дейност от Националния съвет по застраховане.

На 15.05.2008 г. дружеството е пререгистрирано съгласно изискванията на ЗТР и е вписано в Търговския регистър, воден от Агенцията по вписванията с Единен идентификационен код 831830482.

Предметът на дейност на дружеството е застрахователна дейност в страната и чужбина по: застраховка Злополука, застраховка Сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства, застраховка Товари по време на превоз, застраховка Пожар и природни бедствия, застраховка щети на имущество, застраховка Гражданска отговорност, на автомобилистите, застраховка Обща гражданска отговорност, Застраховка на разни финансови загуби, застраховка Помощ при пътуване, Застраховка заболяване, застраховка на кредити, застраховка на Плавателни съдове-всяка щета или загуба, нанесена на морски плавателни съдове, застраховка Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на плавателни съдове, застраховка на Летателни апарати, застраховка Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на Летателни апарати.

ЗД „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК 831830482

Седалище и адрес на управление:

Република България, гр. София - 1407, бул. „Джеймс Баучер“ № 87

тел.: (+359) 02 45 20 172, факс: (+359) 02 45 20 111

<http://www.bulins.com>, e-mail: ceo@bulins.bg, stoyan.prodanov@bulins.bg

Изпълнителни директори:

Стоян Станимиров Проданов – 0888 994 992 /(+359) 02 45 20 172

Крум Димитров Крумов – 0876 666 001 /(+359) 02 45 20 120

ЗД „БУЛ ИНС“ АД е със записан капитал в размер на 44 580 000 лева, разпределен в 4 458 000 броя поименни безналични акции с право на глас и номинална стойност 10 лева всяка. Всички акции на дружеството са от един и същи клас. Внесенят капитал е в размер на 32 580 000 лева. Дружеството е вписано в публичния регистър на Комисията за финансов надзор.

Ограничение за прехвърляне на акции в Устава на Дружеството не е предвидено, което условие е синхронизирано с действащото законодателство към публичните дружества.

Съгласно договор с Централен депозитар се води книга на акционерите, притежаващи безналични акции, в която се вписват всякакви прехвърляния на собствеността.

Собствеността върху безналичните ценни книжа се удостоверява посредством направените вписвания във водения от „Централен депозитар“ АД регистър.

I. КОРПОРАТИВНО РЪКОВОДСТВО

Едностепенна система

ЗД „БУЛ ИНС“ АД има едностепенна система за управление. Дружеството се управлява от Съвет на директорите в 3-членен състав и се представлява пред трети лица от Изпълнителните членове на съвета. Към 31.12.2017 г. съставът на Съвета на директорите на дружеството е следния:

Председател на Съвета на директорите	Петрозар Петков
Изпълнителен директор и член на Съвета на директорите	Стоян Проданов
Изпълнителен директор и член на Съвета на директорите	Крум Крумов

Съветът на директорите в своята дейност се ръководи от утвърдени ПРАВИЛА за работа на Съвета на директорите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД и Устава на дружеството, спазвайки препоръките на Националния Кодекс за корпоративно управление. Правилата регламентират подробно изискванията относно функциите и задълженията на Съвета на директорите; процедурата за избор и освобождаването на членове на Съвета на директорите; структурата и компетентността на Съвета на директорите; изискванията, с които следва да бъдат съобразени размерът и структурата на възнагражденията на членовете на съвета на директорите; процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси; необходимостта от създаване съобразно спецификата на дружеството на одитен комитет.

Съгласно Устава на дружеството, Съветът на директорите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД:

1. Приема правила за работата си.
2. Приема и предлага за одобряване от общото събрание годишния финансов отчет и проекти за решения от компетентността на общото събрание.
3. Приема планове и програми за дейността на дружеството, съобразно решенията на общото събрание.
4. Предлага на общото събрание увеличаване или намаляване на капитала.
5. Избира и освобождава изпълнителните членове и прокуристите на дружеството.
6. Избира между членовете си председател и заместник - председател.
7. Приема организационно-управленската структура, одобрява правилата за организация на дейността, работната заплата и другите вътрешни правила на дружеството.
8. Взема решение за образуване на парични фондове и определя реда за набирането и изразходването им.
9. Обсъжда и решава всички въпроси освен тези, които са от компетентността на Общото събрание на акционерите.
10. Открива и закрива клонове и взема решения за участие или

прекратяване на участие в дружества в страната и /или чужбина.

11. Взема решения за сключване на договори във връзка с дейността на дружеството.

12. Взема решения за извършване на дарения и спонсориране на трети лица.

Съгласно разпоредбите на Устава на дружеството:

/1/ Броят на членовете на Съвета на директорите се определя от Общото събрание на акционерите.

/2/ Членовете на Съвета на директорите имат право на възнаграждение, което се определя по правила, приети от Общото събрание на акционерите.

/3/ Членовете могат да бъдат освободени от длъжност и преди изтичане на срока, за който са избрани. Те могат да бъдат преизбирани без ограничения.

/4/ Съвета на директорите избира Председател и заместник-председател от своите членове и приема правила за работата си.

/5/ Не може да бъде член на Съвета на директорите лице, което:

- е било член на изпълнителен или контролен орган на дружество, прекратено поради несъстоятелност през последните две години, предхождащи датата на решението за обявяване на несъстоятелността, ако са останали неудовлетворени кредитори;
- в качеството си на едноличен търговец е в производство за обявяване в несъстоятелност или умишлено е изпаднало в несъстоятелност и са останали неудовлетворени кредитори;
- е осъждано за умишлени престъпления против собствеността;
- е лишено с влязла в сила присъда от правото да заема ръководна или материалноотговорна длъжност;
- не отговаря на други изисквания предвидени в устава.

/6/ Съставът на Съвета на директорите следва да отговаря на изискванията на чл. 79 и чл. 80 от Кодекса за застраховането /КЗ/.

Съгласно препоръките на Кодекса за корпоративно управление и разпоредбите на приетите ПРАВИЛА за работа, Съветът на директорите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД осъществява независимо и отговорно управление на дружеството в съответствие с установените визия, цели и стратегии на дружеството за текущата година и интересите на акционерите.

Съветът на директорите контролира изпълнението на бизнес плана на дружеството, сделките от съществен характер, както и други дейности, установени в устройствените му актове.

Членовете на Съвета на директорите се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност, спазвайки Националния кодекс за корпоративно управление и приетия от тях ЕТИЧЕН КОДЕКС, който установява нормите за етично и професионално поведение на корпоративното ръководство, мениджърите и служителите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД във всички аспекти на тяхната дейност, както и в отношенията им с акционери на дружеството и потенциални инвеститори. Етичният кодекс на дружеството има за цел да се предотвратят прояви на непрофесионализъм, бюрокрация, корупция и други незаконни действия, които могат да окажат негативно влияние върху доверието на акционерите и всички заинтересовани лица, както и да накърнят авторитета на дружеството като цяло.

Всички работници и служители на дружеството са запознати с установените нормите на етично и професионално поведение и не са констатирани случаи на несъобразяване с тях.

Съветът на директорите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД не предоставя информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане:

Пар.1, б. „в”

Значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО.

Пар.1, б. ”г”

Пар.1, б. ”е”

Пар.1, б. ”з”

Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на Съвета на директорите и внасянето на изменения в Устава са определени подробно в Устава на дружеството.

ЗД „БУЛ ИНС“ АД не притежава преки или косвени акционерни участия. Към 31.12.2017 г. капиталът на дружеството е в размер на 44 580 000 лева, разпределен в 4 458 000 броя поименни безналични акции с право на глас и номинална стойност 10 лева всяка. Всички акции на дружеството са от един и същи клас. Внесеният капитал е в размер на 32 580 000 лева. Капиталът на дружеството се притежава от акционери, физически лица с до 1 на сто и от акционери юридически лица без преобладаващо участие.

Няма ценни книжа със специални права на контрол.

Няма специфични ограничения, извън правата и ограниченията определени в националното законодателство.

Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на Съвета на директорите и внасянето на изменения в Устава са определени в устройствените актове на ЗД „БУЛ ИНС“ АД.

Пар. 1, б. „и”

Правомощията на членовете на Съвета на директорите, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции;

Съгласно Устава на дружеството не са предвидени правомощия на Съвета на Директорите да емитират или да изкупуват обратно акции.

Дружеството има разработена и функционираща система за управление на риска и вътрешен одит, както и осигурено интегрирано функциониране на системите за счетоводство и финансова отчетност.

За всички заседания на Съвета на директорите се водят протоколи, които се подписват от протоколчик и всички присъстващи членове. Вземането на решения на Съвета на директорите е съобразно разпоредбите на устройствените актове на дружеството.

За своята дейност Съветът на директорите изготвя отчет за управлението и годишен доклад за дейността, които се представят и се приемат от Общото събрание на акционерите.

Изборът и освобождаването на членовете на Съвета на директорите се

осъществява в съответствие с изискванията на раздел 2 на Глава първа от Националния кодекс за корпоративно управление от Общото събрание на акционерите ЗД „БУЛ ИНС“ АД съобразно закона и устройствените актове на дружеството, както и в съответствие с принципите за непрекъснатост и устойчивост на работата на Съвета на директорите. При предложения за избор на нови членове на Съвета на директорите се спазват принципите за съответствие на компетентност на кандидатите с естеството на дейността на дружеството.

Дружеството не е разработило политика на многообразие по отношение на административните, управителните и надзорните органи на дружеството, във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, тъй като попада в изключенията на чл. 100 н, ал. 12 от ЗППЦК. ЗД „БУЛ ИНС“ АД като средно предприятие няма задължение да спазва Политика на многообразие в органите на управление по отношение на различни аспекти, включително възраст, пол, националност, образование и професионален опит, включително и пазарни стимули.

През отчетната 2017 г. са извършвани промени в Състава на съвета на директорите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД. Съветът на директорите бе редуциран от 4 до 3 члена.

Изискването на чл. 116а, ал. 2 от ЗППЦК най-малко 1/3 от състава на Съвета на директорите да бъдат независими членове е спазено напълно - един от тримата членове на Съвета на директорите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД е независим. По този начин дружеството е приложило в пълнота един от основните принципи за добро корпоративно управление, а именно разграничаване на мениджмънта на компанията от мажоритарните акционери. Осъществява се активно взаимодействие между независимия директор и останалите членове на Съвета на директорите, което допринася за формирането на ясна и балансирана представа за дружеството и неговото корпоративно управление. По този начин ще се създадат предпоставки за реализирането на един от важните принципи, на доброто корпоративно управление - осъществяване на ефективно стратегическо управление на дружеството, което е неразривно свързано и обусловено от структурата и състава на Съвета на директорите.

Организационната структура и система за управление на дружеството е предпоставка за гъвкавост на процеса на вземане на решения. Членовете на Съвета на директорите разполагат с необходимото време за изпълнение на техните задачи и задължения.

С Изпълнителните директори са сключени договори за възлагане на управлението, в които са определени техните задължения и задачи, критериите за размера на възнагражденията им, задълженията им за лоялност към дружеството и основанията за освобождаване.

Принципите за формиране размера и структурата на възнагражденията, допълнителните стимули и тантиеми са определени в приетата от ОСА политика за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите, отчитаща задълженията и приноса на всеки един член в дейността и резултатите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД, възможността за подбор и задържане на квалифицирани и лоялни членове, чиито интереси съответстват на дългосрочните интереси на дружеството.

Информация относно годишния размер на получените от членовете на Съвета на директорите възнаграждения е оповестена в Годишния доклад за дейността на ЗД

„БУЛ ИНС" АД за отчетната 2017г.

През 2017г. членовете на Съвета на директорите не са получили допълнителни стимули, обвързани с отчетените финансови резултати от дейността на ЗД „БУЛ ИНС" АД и/или с постигането на предварително определени от Съвета на директорите цели, заложиени в бизнес програмата на дружеството за 2017г.

През 2017г. Общото събрание на акционерите на дружеството не е гласувало на членовете на Съвета на директорите допълнителни възнаграждения под формата на тантиеми в зависимост от реализираните финансови резултати на ЗД „БУЛ ИНС" АД.

Не е предвидено Дружеството да предоставя като допълнителни стимули на изпълнителните членове на Съвета на директорите акции, опции върху акции и други подходящи финансови инструменти.

Членовете на Съвета на директорите на ЗД „БУЛ ИНС" АД избягват и не допускат реален или потенциален конфликт на интереси, спазвайки приетите процедури, регламентирани в устройствените актове на дружеството. Съветът на директорите на ЗД „БУЛ ИНС" АД прие система за избягване на конфликти на интереси при сделки със заинтересовани лица и разкриване на информация при възникване на такива. При определяне на лицата като свързани и заинтересовани се използват дефинициите, дадени от ЗППЦК, а именно:

Заинтересовани лица по смисъла на чл. 114, ал. 6 от ЗППЦК са членовете на управителните и контролните органи на публичното дружество, лицата - представители на юридически лица, членове на такива органи, неговият прокурист, лица, които пряко и/или непряко притежават най-малко 25 на сто от гласовете в общото събрание на дружеството или го контролират, а при сделки на дъщерно дружество - членовете на управителните и контролните му органи, лицата - представители на юридически лица, членове на такива органи, неговият прокурист, лица, които пряко и/или непряко притежават най-малко 25 на сто от гласовете в общото събрание на дружеството, различни от публичното дружество, както и свързаните с тях лица, когато те:

1. са страна, неин представител или посредник по сделката или в тяхна полза се извършват сделките или действията, или
2. притежават пряко и/или непряко поне 25 на сто от гласовете в общото събрание или контролират юридическо лице, което е насрещна страна, неин представител или посредник по сделката или в чиято полза се извършват сделките или действията;
3. са членове на управителни или контролни органи, представители на юридически лица, членове на такива органи или прокуристи на юридическо лице по т. 1 и 2.

Свързани лица по смисъла на § 1, т. 13 от ДР на ЗППЦК са:

1. лицата, едното от които контролира другото лице или негово дъщерно дружество;
2. лицата, чиято дейност се контролира от трето лице;
3. лицата, които съвместно контролират трето лице;
4. съпрузите, роднините по права линия без ограничения, роднините по съребрена линия до четвърта степен включително и роднините по сватовство до четвърта степен включително.

Контрол по смисъла на § 1, т. 14 от ДР на ЗППЦК на е налице, когато едно лице:

1. притежава, включително чрез дъщерно дружество или по силата на

споразумение с друго лице, над 50 на сто от броя на гласовете в общото събрание на едно дружество или друго юридическо лице; или

2. може да определя пряко или непряко повече от половината от членовете на управителния или контролния орган на едно юридическо лице; или

3. може по друг начин да упражнява решаващо влияние върху вземането на решения във връзка с дейността на юридическо лице.

Следваната политика от Съвета на директорите ги задължава незабавно да разкрият съществуващи конфликти на интереси и да осигурят на акционерите достъп до информация за сделки между дружеството и тях или свързани с тях лица.

През отчетната 2017 г. не са сключвани сделки между дружеството и членове на Съвета на директорите и/или свързани с тях лица.

Важно е да се отбележи, че сделките със заинтересованите лица се сключват при пазарни условия и те се третират равнопоставено с всички други клиенти.

Тези сделки не могат да бъдат избегнати, тъй като дружеството и заинтересованите страни се явяват страни по тристранни договорни споразумения.

Към момента е създаден и функционира Одитен комитет, който е част от структурата на ЗД „БУЛ ИНС“ АД. Дейността на Съвета на директорите се подпомага от Одитен комитет, създаден въз основа на писмено определена структура, обхват от задачи, начин на функциониране и процедури за отчитане, в състав, който отговаря на законовите изисквания и конкретните нужди на дружеството. При изборът на членове на одитния комитет е спазено изискването на Закона за независимия финансов одит мнозинството от членовете на одитния комитет да са външни за и независими от дружеството.

Одитният комитет е в състав от трима члена, от които двама члена са независими. Мандатът на избраният одитен комитет е пет години.

Основните функции на Одитния комитет са регламентирани в Закона за независимия финансов одит и са както следва:

1. информира Съвета на директорите за резултатите от задължителния одит и пояснява по какъв начин задължителният одит е допринесъл за достоверността на финансовото отчитане, както и ролята на одитния комитет в този процес;

2. наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;

3. наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в одитираното предприятие;

4. наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, включително неговото извършване, като взема предвид констатациите и заключенията на Комисията по прилагането на чл. 26, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014;

5. проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с изискванията на глави шеста и седма от ЗНФО, както и с чл. 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014, включително целесъобразността на предоставянето на услуги извън одита на одитираното предприятие по чл. 5 от същия регламент;

6. отговаря за процедурата за подбор на регистрирания одитор и препоръчва назначаването му с изключение на случаите, когато одитираното предприятие разполага с комисия за подбор;

7. уведомява Комисията, както и Съвета на директорите за всяко дадено одобрение по чл. 64, ал. 3 и чл. 66, ал. 3 от ЗНФО в 7-дневен срок от датата на решението;

8. отчита дейността си пред органа по назначаване;

9. изготвя и предоставя на Комисията в срок до 30 юни годишен доклад за дейността си.

II. ОДИТ И ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

ЗД „БУЛ ИНС“ АД има приета от Съвета на директорите система за вътрешен контрол и управление на риска. Тази разработена и функционираща система за вътрешен контрол и управление на риска гарантира правилното идентифициране на рисковете, свързани с дейността на дружеството и подпомага ефективното им управление, обезпечава адекватното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация. Вътрешният контрол и управлението на риска са динамични и итеративни процеси, осъществявани от управителните и надзорните органи, създадени да осигурят разумна степен на сигурност по отношение на постигане на целите на организацията в посока постигане на ефективност и ефикасност на операциите; надеждност на финансовите отчети; спазване и прилагане на съществуващите законови и регулаторни рамки.

Основните компоненти на системата за вътрешен контрол са: контролна среда; оценка на риска; контролни дейности; информация и комуникация; дейности по мониторинга.

Тези компоненти са релевантни към цялостната организация и към отделните й нива и подразделения, или отделните операционни единици, функции или други нейни структурни елементи.

Основните характеристики на системата за вътрешен контрол са обобщени в следните компоненти:

Личната почтеност и професионалната етика;

Оперативно - управленчески стил;

Организационна структура, права, задължения и нива на докладване;

Политика и практика по управление на човешките ресурси;

Контролна среда;

Оценка на риска;

Контролни дейности;

Идентифициране на риска;

Оценка на риска;

Анализ на значими изменения;

Разглеждане на възможностите за измами;

Информация и комуникация;

Преглед на изпълнението и резултатите от дейността;

Преглед на ИТ контролите;

Физически контроли;
Дейности по мониторинга - идентифициране, събиране и използване на надеждна информация;
Вътрешен обмен на информация за вътрешния контрол;
Външен обмен на информация за вътрешния контрол.

Една от основните цели на системата за вътрешен контрол и управление на риска е да подпомага мениджмънта и други заинтересовани страни при оценка на надеждността на финансовите отчети на дружеството.

За целите на финансовото отчитане, процесът за оценяване на риска на Дружеството включва начина, по който ръководството: идентифицира бизнес рисковете, съществени за изготвяне на финансов отчет в съответствие с приложимата за Дружеството обща рамка за финансово отчитане; оценява тяхното значение, оценява вероятността от тяхното възникване и взема решение за това как да отговори на тези рискове и как да ги управлява и как да оценява съответно резултатите.

Годишният финансов отчет на ЗД „БУЛ ИНС“ АД подлежи на независим финансов одит, като по този начин се постига обективно външно мнение за начина, по който последният е изготвен и представен. Дружеството изготвя и поддържа счетоводната си отчетност в съответствие с Международните счетоводни стандарти (МСС/МСФО), приети за прилагане в ЕС.

Годишният финансов отчет на Дружеството за отчетната 2017 г. е заверен от „ЕЙЧ ЕЛ БИ България“ ООД и „Одит Консулт 2004“ ООД, регистрирани одиторски предприятия, избрани от Общото събрание на акционерите.

С решение на СД са ситуирани следните комитети – Комитет по възнаграждения и номинации, Комитет по управление на риска, Одитен комитет и Комитет по инвестиции.

Съветът на директорите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД е създал всички необходими условия за ефективно изпълнение на задълженията на регистрираните одитори в процеса на извършване на всички необходими процедури, определени от Закона за независимия финансов одит и Международните одиторски стандарти, въз основа на които могат да изразят независимо одиторско мнение относно достоверното представяне във всички аспекти на същественост във финансовите отчети на дружеството.

С оглед обезпечаване ефективността на работата на регистрираните одитори на ЗД „БУЛ ИНС“ АД, Съветът на директорите прилага Мерки за осигуряване ефективното изпълнение на задълженията на одиторите на дружеството въз основа на изискванията на Закона за независимия финансов одит.

Независимият финансов одит обхваща процедури за постигане на разумна степен на сигурност:

- за спазване принципите на счетоводството съгласно приложимата счетоводна база;
- доколко счетоводната политика на одитираното предприятие е целесъобразна за неговата дейност и е съвместима с приложимата счетоводна база и счетоводните политики, използвани в съответния отрасъл;
- за последователността на прилагането на оповестената счетоводна политика съгласно приложимата счетоводна база;

- за ефективността на системата на вътрешния контрол, ограничена до постигане целите на одита;
- за процеса на счетоводното приключване и изготвянето на финансовия отчет;
- за достоверността и необходимата за потребителите обхватност на представената и оповестена във финансовия отчет информация съгласно приложимата счетоводна база;
- за съответствието между информацията във финансовия отчет и тази в доклада за дейността на ръководството на одитираното предприятие, както и всяка друга информация, която органите на управление на предприятието предоставят заедно с одитирания финансов отчет.

Без да се засягат изискванията за докладване по Закона за независимия финансов одит и Регламент (ЕС) № 537/2014, обхватът на финансов одит не включва изразяване на сигурност относно бъдещата жизнеспособност на одитираното предприятие, нито за ефективността или ефикасността, с които ръководството на одитираното предприятие е управлявало или ще управлява дейността на предприятието.

При предложенията за избор на външни одитори на дружеството СД ще се ръководи от изискванията на Закона за счетоводството, Кодекса за застраховането и ще предлага на ОСА само одобрени от Комисията за финансов надзор одиторски предприятия, които да бъдат избирани за извършване на независимия финансов одит на дружеството. Досега избраните външни одитори на дружеството се сменяха на всеки пет години съгласно законоустановените норми.

Избраният Одитен комитет на ЗД „БУЛ ИНС“ АД ще осигурява надзор на дейностите по вътрешен одит и ще следи за цялостните взаимоотношения с външния одитор, включително естеството на несвързани с одита услуги, предоставяни от одитора на дружеството.

III. ЗАЩИТА НА АКЦИОНЕРИТЕ

Акциите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД не са регистрирани за търговия на регулиран пазар на БФБ – София АД. Компанията има сключен договор с „Централен депозитар“ АД за водене на акционерна книга, която отразява актуалното състояние и регистрира настъпилите промени в собствеността.

Ръководството на ЗД „БУЛ ИНС“ АД гарантира равнопоставеното третиране на всички акционери, включително миноритарните и чуждестранните акционери, и се задължава да защитава техните права, както и да улеснява упражняването им в границите, допустими от действащото законодателство и в съответствие с разпоредбите на устройствените актове на дружеството. Осигуряват информираност на всички акционери относно техните права.

Общо събрание на акционерите

Ръководството на ЗД „БУЛ ИНС“ АД осигурява възможност на всички акционери да участват в работата на Общото събрание на акционерите.

Всички акционери са информирани за правилата, съгласно които се свикват и провеждат общите събрания на акционерите, включително процедурите за гласуване.

Акционерите разполагат с изчерпателна и навременна информация относно дневния ред, датата и мястото на провеждане на редовно или извънредно заседание

на Общото събрание на акционерите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД. Поканата и материалите, свързани с дневния ред, се публикуват на корпоративния сайт на дружеството и в Търговския регистър.

Ръководството, по време на общото събрание на ЗД „БУЛ ИНС“ АД осигурява правото на всички акционери да изразяват мнението си, както и да задават въпроси.

Акционерите с право на глас имат възможност да упражняват правото си на глас в Общото събрание на дружеството лично или чрез представители.

Ръководството осъществява ефективен контрол чрез създаване на необходимата организация за гласуването на упълномощените лица в съответствие с инструкциите на акционерите или по разрешените от закона начини.

Корпоративното ръководство на ЗД „БУЛ ИНС“ АД изготвя правила за организирането и провеждането на редовните и извънредните Общи събрания на акционерите на дружеството, които гарантират равнопоставено третиране на всички акционери и правото на всеки от акционерите да изрази мнението си по точките от дневния ред на Общото събрание.

Корпоративното ръководство на ЗД „БУЛ ИНС“ АД организира процедурите и реда за провеждане на Общото събрание на акционерите по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването.

Корпоративното ръководство на ЗД „БУЛ ИНС“ АД предприема действия за насърчаване участието на акционери в Общото събрание на акционерите, вкл. чрез осигуряване на възможност за дистанционно присъствие чрез технически средства (вкл. интернет) в случаите когато това е възможно и необходимо.

Всички членове на ръководството присъстват на Общите събрания на акционерите на дружеството.

Текстовете в писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание ЗД „БУЛ ИНС“ АД са конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Корпоративното ръководство на ЗД „БУЛ ИНС“ АД съдейства на акционерите, имащи право съгласно действащото законодателство, да включват допълнителни въпроси и да предлагат решения по вече включени въпроси в дневния ред на Общото събрание.

Корпоративното ръководство на ЗД „БУЛ ИНС“ АД гарантира правото на акционерите да бъдат информирани относно взетите решения на Общото събрание на акционерите.

Еднакво третиране на акционери от един клас

Корпоративното ръководство на ЗД „БУЛ ИНС“ АД третира всички акционери еднакво. Всички акции са от един клас и дават еднакви права на акционерите.

Консултации между акционерите относно основни акционерни права

Съгласно действащото законодателство и в съответствие с разпоредбите на устройствените актове на ЗД „БУЛ ИНС“ АД, корпоративното ръководство не може да препятства акционерите, да се консултират помежду си по въпроси, които се отнасят до техните основни акционерни права, по начин не допускащ извършване на злоупотреби.

Сделки на акционери с контролни права и сделки, недопускащи злоупотреба
Няма акционери с контролни права.

IV. РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Във връзка с изискванията на ЗППЦК и на устройствените актове на дружеството за задължителното предоставяне на информация на Комисията за финансов надзор. Корпоративното ръководство на ЗД „БУЛ ИНС“ АД е утвърдило политика за разкриване на информация, в съответствие с която създаде и поддържа система за разкриване на информация.

В съответствие с изискванията на Кодекса за застраховането и утвърдените образци на справки от Комисията за финансов надзор, ЗД „БУЛ ИНС“ АД има практика за изготвяне на годишните и междинните отчети, за разкриване на информация и своевременното оповестяване на всяка съществена периодична и инцидентна информация относно на дружеството, неговото управление, оперативната му дейност и акционерната му структура.

На корпоративния сайт на ЗД „БУЛ ИНС“ АД (www.bulins.com) се публикува следната информация:

- основна, идентифицираща дружеството търговска и корпоративна информация;

- финансови отчети за последните 3 години;

- материалите за предстоящите общи събрания на акционерите на дружеството, както и допълнителни такива, постъпили по законов ред. Информация за взетите решения от общите събрания на акционерите поне за последните три години, вкл. информация за разпределените от дружеството дивиденди за този период;

- информация за предстоящи събития;

- важна информация, свързана с дейността на дружеството;

Сключен е и се изпълнява договор за актуализиране на визията и съдържанието на сайта. След като се изработи новия сайт на дружеството, освен горната информация ще се публикуват данни и за:

- актуална информация относно структурата;

- устройствените актове на дружеството и приетите политики, имащи отношение към дейността и функционирането на дружеството;

- информация относно структурата и състава на управителните и контролни органи на дружеството, както и основна информация относно техните членове, включително и информация за комитети.

Ръководството на дружеството изготвя годишен доклад за своята дейност и го представя пред акционерите на годишното Общо събрание, като осигурява оповестяването на всяка съществена периодична и инцидентна информация относно дейността на дружеството посредством канали, които предоставят равнопоставен и навременен достъп до съответната информация от акционерите, контролните органи и потребителите.

ЗД „БУЛ ИНС“ АД няма задължение за разкриване на Регулирана информация пред Комисията за финансов надзор и обществеността - съгласно ЗППЦК и пред Комисията за финансов надзор и обществеността - съгласно ЗППЦК.

V. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА

ЗД „БУЛ ИНС“ АД идентифицира като заинтересовани лица с отношение към неговата дейност всички лица, които не са акционери и които имат интерес от икономическия просперитет на дружеството - служители, клиенти, доставчици, брокери, агенти, кредитори и обществеността като цяло.

Корпоративното ръководство насърчава сътрудничеството между дружеството и заинтересованите лица за повишаване на благосъстоянието на страните и за осигуряване на устойчиво развитие на компанията като цяло.

С тази цел прилага основни принципи в дейността си спрямо заинтересованите лица. Основните цели на тази дейност са:

- ефективно взаимодействие със заинтересованите лица;
- зачитане правата на заинтересованите лица, установени със закон или по силата на взаимни споразумения с компанията;
- съобразяване със заинтересованите лица в съответствие с принципите за прозрачност, отчетност и бизнес етика;
- информираност на всички заинтересовани лица относно законово установените им права.

Ръководството, прилагайки принципите гарантира баланса между развитието на дружеството и икономическото, социалното и екологосъобразното развитие на средата, в която то функционира.

VI. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ, ПАЗАРИ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ И ДРУГИ ПОСРЕДНИЦИ

ЗД „БУЛ ИНС“ АД няма акционери - институционални инвеститори.

Корпоративното ръководство на ЗД „БУЛ ИНС“ АД използва услугите на Управляващи дружества – КОМПАС и ОББ АССЕТ МЕНИДЖМЪНТ, които оперират на финансовите пазари, и осигуряват сигурност, доходност и ликвидност на финансовите инструменти, притежавани от дружеството.

Настоящата декларация за корпоративно управление на ЗД „БУЛ ИНС“ АД е съставена и подписана на 11.05.2018 г.

Съвет на директорите:

Председател – Петрозар Николов Петков .....

Член на СД – Стоян Стапимиров Проданов .....

Член на СД – Крум Димитров Крумов .....

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ ДО АКЦИОНЕРИТЕ НА ЗД „БУЛ ИНС“ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на ЗД „БУЛ ИНС“ АД („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2017 г. и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2017 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Определяне стойността на застрахователните резерви	
Застрахователни резерви към 31 декември 2017 г.: 175,981 хил. лв. (31 декември 2016 г.: 182,728 хил. лв.)	
Оповестени в Пояснение 4.20 „Застрахователни резерви“, Пояснение 16 „Застрахователни резерви и презастрахователни активи“ и Пояснение 36.1 „Политика на ръководството по отношение управление на застрахователния риск“	
<p>Дружеството предлага застрахователни продукти и има специфични ангажименти, свързани с определяне застрахователните резерви, което е присъщо на застрахователния бизнес.</p> <p>Застрахователните резерви на Дружеството представляват 72% от общата стойност на пасивите и включват пренос-премиен резерв („ППР“), застрахователни резерви, свързани с възникването и изплащането на застрахователни претенции („застрахователни резерви по претенции“) и други технически резерви.</p> <p>Приблизителната оценка на застрахователните резерви включва прилагането на значителни преценки от страна на ръководството предимно по отношение на: тенденциите в развитието на сметите, оценката затова, доколко са подходящи входящите данни и необходимостта от съответни корекции на тези данни, преценки по отношение на честотата и тежестта на претенциите и съответните разходи за ликвидация на претенции, както и поради дългия времеви хоризонт.</p> <p>Поради тези причини оценката на застрахователните резерви и</p>	<p>В тази област нашите одиторски процедури наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проверка на правилата и процедурите на Дружеството за формиране на резервите за съответствие с нормативните изисквания; • Оценихме естеството на застрахователния портфейл и поетите рискове, за да установим характера на задълженията по сключените от Дружеството, застрахователни договори; • Оценихме видовете резерви, пълнотата на рисковете, които покриват, базата и използваните методи за определяне на резерва; • Проследихме актюерските изчисления, сравнихме с правилата прилагани от Дружеството, като за целта използвахме наши специалисти (актюери); • Със съдействието на нашите специалисти актюери, оценихме адекватността на резервите чрез актюерски изчисления; • Оценяване на оповестяванията във финансовия отчет на Дружеството по отношение на застрахователните резерви.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
оповестяванията във финансовия отчет на Дружеството, изискват и предполагат множество преценки, допускания и специфични изчисления, включително участия на експерти на Дружеството. Затова ние сме определили този въпрос като ключов одиторски въпрос.	

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на

основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или

условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажмента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността и декларацията за корпоративно управление, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в приложимите в България, Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- в) В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, информация.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Ейч Ел Би България“ ООД и „Одит Консулт 2004“ ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г. на ЗД „БУЛ ИНС“ АД („Дружеството“) от общото събрание на акционерите, проведено 23 май 2017 г., за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г. на Дружеството представлява втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Ейч Ел Би България“ ООД и първи ангажимент за задължителен одит на това Дружество, извършен от „Одит Консулт 2004“ ООД.

- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.

София, 6 юни 2018 г.

За „Ейч Ел Би България“ ООД:

Васка Гелина
Управител

Стоян Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита

бул. „Константин Величков“ № 149-151,
ет. 1, офис 2
София 1309, България

За „Одит Консулт 2004“ ООД:

Атанаска Филипова-Сланчева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

бул. „Акад. Иван Евстатиев Гешов“
№ 104, ет. 3, офис 5
София 1612, България

Отчет за финансовото състояние към 31 декември

Активи	Пояснение	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Нематериални активи	5	22	34
Имоти, машини и съоръжения	6	700	443
Инвестиционни имоти	7	9 912	8 576
Отсрочени данъчни активи	8	49	70
Презастрахователни активи	16	115 812	127 823
Финансови активи	9	43 809	42 154
Банкови депозити	10	7 636	19 068
Вземания по застрахователни и презастрахователни договори	11	43 468	36 427
Материални запаси	12	200	200
Търговски и други вземания	13	13 597	11 920
Парични средства и парични еквиваленти	14	9 043	3 559
Общо активи		244 248	250 274

Дата на съставяне: 2 април 2018г.

Настоящият финансов отчет е одобрен за публикуване от Съвета на директорите на 16 май 2018г.

Изпълнителен директор:

/Стоян Проданов/

Изпълнителен директор:

/Крум Крумов/

Съставител:

/Йорданка Младенова/

Съгласно доклад на независимите одитори:

Васка Гелина
Управител

Атанаска Филипова-Сланчева
Управител

Регистриран одитор, отговорен за ангажмента

Стоян Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за ангажмента

Ейч Ел Би България ООД
Одиторско дружество

Одит Консулт 2004 ООД
Одиторско дружество

Отчет за финансовото състояние към 31 декември (продължение)

Собствен капитал, застрахователни резерви и пасиви	Пояснение	2017	2016
		'000 лв.	'000 лв.
Собствен капитал			
Акционерен капитал	15.1	44 580	44 580
Невнесен акционерен капитал	15.1	(12 000)	(12 000)
Резерви	15.2	9 365	9 378
Неразпределена печалба		2 679	2 644
Общо собствен капитал		44 624	44 602
Застрахователни резерви			
	16	175 981	182 728
Пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	17	1 078	1 353
Задължения по застрахователни и презастрахователни договори	18	19 008	18 484
Задължения за данъци върху дохода	19	59	80
Търговски и други задължения	20	3 498	3 027
Общо пасиви		23 643	22 944
Общо собствен капитал, застрахователни резерви и пасиви		244 248	250 274

Дата на съставяне: 2 април 2018г.

Настоящият финансов отчет е одобрен за публикуване от Съвета на директорите на 16 май 2018г.

Изпълнителен директор:

/Стоян Проданов/

Изпълнителен директор:

/Крум Крумов/

Съставител:

/Йорданка Младенова/

Съгласно доклад на независимите одитори:

Васка Гелина
Управител

Атанаска Филипова-Сланчева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за ангажимента

Стоян Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за ангажимента
Ейч Ел Би България ООД
Одиторско дружество

Одит Консулт 2004 ООД
Одиторско дружество

Поясненията към финансовия отчет от стр. 6 до стр. 58 представлява неразделна част от него.

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Премиен приход	21	115 661	130 479
Отстъпени премии на презастрахователи	22	(70 019)	(79 254)
Премиен приход, нетно		45 642	51 225
Застрахователни суми и обезщетения, нетно	23	(63 161)	(64 764)
Приходи от получени суми и обезщетения от презастрахователи	24	43 990	44 528
Застрахователни суми и обезщетения, нетно		(19 171)	(20 236)
Промяна в застрахователните резерви, нетно	25	(5 264)	3 552
Други застрахователни и презастрахователни приходи и разходи, нетно	26	17 657	13 585
Административни разходи	5,6,28	(14 261)	(12 574)
Аквизиционни разходи	27	(27 926)	(35 483)
Други разходи	29	(1 309)	(682)
Други приходи	30	278	115
Финансови разходи	31	(5 197)	(12 286)
Финансови приходи	31	9 726	12 933
Печалба преди данъци		175	149
Разходи за данъци върху дохода	32	(139)	(83)
Печалба за годината		36	66
Друг всеобхватен доход:			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата			
Преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи	17	(14)	(12)
Данък върху дохода, отнасящ се до преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи	17	1	1
Друг всеобхватен доход / (загуба) за периода, нетно от данъци		(13)	(11)
Общо всеобхватен доход за годината		23	55

Дата на съставяне: 2 април 2018г.

Настоящият финансов отчет е одобрен за публикуване от Съвета на директорите на 16 май 2018г.

Изпълнителен директор:

/Стоян Проданов/

Изпълнителен директор:

/Крум Крумов/

Съставител:

/Йорданка Младенова/

Съгласно доклад на независимите одитори:

Васка Гелина
 Управител

Атанаска Филипова-Сланчева
 Управител

Регистриран одитор, отговорен за ангажимента

Стоян Стоянов

Регистриран одитор, отговорен за ангажимента

Ейч Ел Би България ООД

Одиторско дружество

Одит Консулт 2004 ООД

Одиторско дружество

София
 Рег. № 017

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО
 София
 Рег. № 122
 ОДИТ КОНСУЛТ 2004 ООД

Поясненията към финансовия отчет от стр. 6 до стр. 58 представляват неразделна част от него.

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал		Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
	Акционерен капитал	Резерви		
Салдо на 1 януари 2017 г.	32 580	9 378	2 644	44 602
Печалба за периода	-	-	36	36
Актуерски печалби/(загуби), нетно от данъци	-	(13)	-	(13)
Общо всеобхватен доход	-	(13)	36	23
Други изменения	-	-	(1)	(1)
Салдо на 31 декември 2017 г.	32 580	9 365	2 679	44 624

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал		Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
	Акционерен капитал	Резерви		
Салдо на 1 януари 2016 г.	28 580	9 389	2 578	40 547
Печалба за периода	-	-	66	66
Актуерски печалби/(загуби), нетно от данъци	-	(11)	-	(11)
Общо всеобхватен доход	-	(11)	66	55
Емисия на капитал	4 000	-	-	4 000
Салдо на 31 декември 2016 г.	32 580	9 378	2 644	44 602

Дата на съставяне: 2 април 2018г.

Настоящият финансов отчет е одобрен за публикуване от Съвета на директорите на 16 май 2018г.

Изпълнителен директор:
/Стоян Проданов/

Изпълнителен директор:
/Крум Крумов/

Съставител:
/Йорданка Младенова/

Съгласно доклад на независимите одитори:

Васка Гелина
Управител

Атанаска Филипова-Сланчева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за ангажимента

Стоян Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за ангажимента
Ейч Ел Би България ООД
Одиторско дружество

Одит Консулт 2004 ООД
Одиторско дружество

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2017	2016
	'000 лв.	'000 лв.
Оперативна дейност		
Получени премии	99 043	118 370
Платени презастрахователни премии	(4 280)	(8 115)
Платени обезщетения и суми	(62 829)	(63 837)
Възстановени суми от презастрахователи	474	913
Плащания на доставчици и служители	(24 792)	(28 901)
Платени аквизиционни разходи	(6 987)	(12 038)
Платени такси и вноски	(6 117)	(7 916)
Платени данъци върху премиите и приходите	(1 973)	(2 266)
Други парични потоци от оперативна дейност	2 668	2 874
Нетен паричен поток от оперативна дейност	(4 793)	(916)
Инвестиционна дейност		
Постъпления от правителствени ценни книжа	-	8 768
Постъпления от продажба на финансови активи	22 257	4 192
Плащания за покупка на финансови активи	(23 250)	(12 593)
Плащания по банкови депозити	-	(4 231)
Постъпления от банкови депозити	13 893	-
Плащания за покупка на инвестиционни имоти	(269)	-
Други парични потоци от инвестиционна дейност	107	(11)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	12 738	(3 875)
Финансова дейност		
Постъпления от емисия на капитал	-	847
Нетен паричен поток от финансова дейност	-	847
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	7 945	(3 944)
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	5 804	9 748
Пари и парични еквиваленти в края на годината	13 749	5 804

Дата на съставяне: 2 април 2018г.

Настоящият финансов отчет е одобрен за публикуване от Съвета на директорите на 16 май 2018г.

Изпълнителен директор:

/Стоян Проданов/

Изпълнителен директор:

/Крум Крумов/

Съставител:

/Йорданка Младенова/

Съгласно доклад на независимите одитори:

Васка Гелина

Управител

Атанаска Филипова-Сланчева

Управител

Регистриран одитор, отговорен за ангажмента

Стоян Стоянов

Регистриран одитор, отговорен за ангажмента

Ейч Ел Би България ООД

Одиторско дружество

Одит Консулт 2004 ООД

Одиторско дружество

Поясненията към финансовия отчет от стр. 6 до стр. 58 представляват неразделна част от него.

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

Застрахователно дружество БУЛ ИНС АД (Дружеството) е учредено през 1995г. в Република България с решение на Софийски градски съд по фирмено дело 14239/1995г. Седалището и адресът на управление на Дружеството са в гр. София, бул. „Джеймс Баучер“ № 87.

Към 31 декември 2017г. Дружеството има регистрирани 32 клона в страната в следните градове: Благоевград, Бургас, Варна, Велико Търново, Видин, Враца, Габрово, Добрич, Дупница, Кърджали, Ловеч, Монтана, Пазарджик, Перник, Плевен, Пловдив, Разград, Русе, Силистра, Сливен, Смолян, Стара Загора, Търговище, Хасково, Шумен, Ямбол, Сандански, София (Красно село, Лозенец, Оборище, Средец и Триадица).

Дружеството има едностепенна система на управление – Съвет на директорите в състав към 31 декември 2017г.:

- Петрозар Петков
- Стоян Проданов
- Крум Крумов.

Към 31 декември 2017г. Дружеството се представява заедно от Изпълнителните директори Стоян Проданов и Крум Крумов.

Средно-списъчният брой на персонала към 31 декември 2017г. е 233 служители (31 декември 2016 г.: 237).

Дружеството притежава следните лицензи за извършване на своята дейност:

Дата	Протокол / решение	Вид застраховка
16.07.1998г.	Протокол № 13 на НСЗ	Злополука
16.07.1998г.	Протокол № 13 на НСЗ	Сухопътни превозни средства (без релсови превозни средства)
16.07.1998г.	Протокол № 13 на НСЗ	Товари по време на превоз
16.07.1998г.	Протокол № 13 на НСЗ	Други щети на имущество
16.07.1998г.	Протокол № 13 на НСЗ	Обща гражданска отговорност
16.07.1998г.	Протокол № 13 на НСЗ	Гражданска отговорност за МПС
16.07.1998г.	Протокол № 13 на НСЗ	Помощ при пътуване
16.07.1998г.	Протокол № 13 на НСЗ	Разни финансови загуби
16.07.1998г.	Протокол № 13 на НСЗ	Пожар и природни бедствия
24.04.2000г.	Решение № В-12 на ДЗН	Заболяване
26.05.2001г.	Решение № В-28 на АНЗХ	Кредити
15.11.2006г.	Решение № 1109-ОЗ	Гражданска отговорност за МПС
	допълнителен лиценз за застраховка по раздел II, буква „А“ т. 10.1 от Приложение № 1 към КЗ – „Всяка отговорност за вреди, възникваща при използването на сухопътни моторни превозни средства“	

3.11.2009г.	Решение № 903-ОЗ	Плавателни съдове
3.11.2009г.	Решение № 903-ОЗ	Гражданска отговорност за плавателни съдове
24.02.2011г.	Решение № 147-ОЗ	Летателни апарати
24.02.2011г.	Решение № 147-ОЗ	Гражданска отговорност за летателни апарати

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

В съответствие с параграф 13 от Международния Стандарт за Финансово отчитане 4 Застрахователни договори (МСФО 4), Дружеството следва да прилага нормативните изисквания, съдържащи се в българския Кодекс за застраховане и Наредби на Комисията за финансов надзор, които са описани в счетоводните политики за свързаните със застрахователна дейност позиции по-долу.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2016г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа за действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2017г.

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: Стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2017 г., и които са приети от Европейския съюз (ЕС).

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2017 г. не са настъпили промени в счетоводната политика на Дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени – в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

Промени в МСС 12 Данъци върху дохода – Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби – приет от ЕС на 6 ноември 2017 г.;

Тази промяна пояснява счетоводното отчитане на активи по отсрочени данъци върху нереализирани загуби от дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност.

Промени в МСС 7 Отчет за паричните потоци - Инициатива за оповестявания - приет от ЕС на 6 ноември 2017 г.

Тази промяна е свързана с информацията, предоставяна на потребителите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на Дружеството. Промяната изисква допълнително оповестяване и пояснения да бъдат направени относно промените в пасивите на Дружеството във връзка с:

- (а) промени от финансиращата дейност в резултат на операции, водещи до промени в паричните потоци; или
- (б) от промени в резултат на непарични трансакции като придобивания и освобождавания, начислявания на лихви, ефекти от курсови разлики, промени в справедливите стойности, и други подобни.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезнали в сила

Следните нови стандарти, промени в стандартите и разяснения, одобрени за прилагане от ЕК, не са задължителни за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2017 г. и не са били приложени при изготвянето на този финансов отчет. Дружеството планира да приложи тези нови или променени стандарти и разяснения, когато те влязат в сила.

МСФО 9 Финансови инструменти – приет от ЕС на 22 ноември 2016 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018г.);

МСФО 9 Финансови инструменти определя изискванията за признаване и оценяване на финансови активи, финансови задължения и някои договори за покупка или продажба на нефинансови активи. Този стандарт заменя МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване.

(а) Класификация – финансови активи

МСФО 9 съдържа нов подход за класификация и оценяване на финансовите активи, който отразява бизнес модела, по който се управляват активите и характеристиките на техните парични потоци.

МСФО 9 включва три основни категории за класификация на финансовите активи: измервани по амортизируема стойност, чрез справедлива стойност в друг всеобхватен доход (ССАВД) и чрез справедлива стойност в печалба или загуба (ССПЗ). Стандартът елиминира съществуващите в МСС 39 категории държани до падеж, кредити и вземания, и на разположение за продажба.

Съгласно МСФО 9, деривативи, внедрени в договори, където приемният актив е финансов актив в обхвата на стандарта, никога не се разделят. Вместо това, хибридният финансов инструмент като цяло се оценява за класификация.

Въз основа на своята оценка, Дружеството не смята, че новите изисквания за класификация биха имали съществено влияние върху счетоводното отчитане на притежаваните от Дружеството финансови инвестиции.

(б) Обезценка - Финансови активи и активи по договор

МСФО 9 замества модела „възникнали загуби“ в МСС 39 с проспективно ориентирания модел на „очаквана кредитна загуба“ (ОКЗ). Това ще изисква значителна субективна преценка, за това как промените в икономическите фактори влияят на ОКЗ, които ще бъдат определени на базата на анализиране на вероятностите за тяхното настъпване.

Новият модел на обезценка ще се прилага за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, с изключение на инвестиции в капиталови инструменти и активи по договори.

Съгласно МСФО 9, загубите от обезценката ще се оценяват на база на едно от следните основания:

- Очаквана кредитна загуба в следващите 12 месеца. Това са загуби, които произтичат от възможни събития на неизпълнение в рамките на 12 месеца след датата на отчета; и
- Очаквана кредитна загуба за целия живот на финансовия актив. Това са загуби, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очакваната продължителност на живота на финансов инструмент.

Измерването на очакваната кредитна загуба за целия живот на финансовия актив се прилага, ако кредитният риск се е увеличил значително от датата на първоначалното признаване на актива, а 12-месечна Очаквана кредитна загуба се прилага, ако не са настъпили горните обстоятелства. Дружеството може да определи, че кредитният риск на финансовия актив не се е увеличил значително, ако активът има сравнително нисък кредитен риск към датата на отчета.

Дружеството възнамерява да се възползва от т.нар. „метод на отлагане“ за прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти до 2021 г. до влизането в сила на МСФО 17 Застрахователни договори в качеството си на дружество, предлагащо предимно застрахователни договори.

Изменения в МСФО 4: Прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти и МСФО 4 Застрахователни договори - приет от ЕС на 3 ноември 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);

Дружеството, като застраховател, възнамерява да се освободи от задължението да прилага МСФО 9 и затова не очаква да има значителен ефект върху финансовия отчет на Дружеството към 31 декември 2017 г.

МСФО 15 Приходи от договори с клиенти - приет от ЕС на 22 септември 2016 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);

МСФО 15 създава цялостна рамка за определяне на това дали, колко и кога да се признават приходи. Този стандарт заменя съществуващите насоки в текущите стандарти

за признаването на приходите, включително МСС 18 Приходи, МСС 11 Договори за строителство и КРМСФО 13 Програми за лоялност на клиентите, КРМСФО 15 Споразумения за строителство на недвижим имот и КРМСФО 18 Прехвърляне на активи от клиенти, както и ПКР 31 Приход — бартерни сделки, включващи рекламни услуги.

Ръководството на Дружеството не очаква, че новият стандарт, при първоначалното му прилагане ще има значителен ефект върху финансовия отчет на Дружеството поради характера на дейността му и видовете приходи, които има.

Съгласно МСФО 15, оценката ще се базира на контрола на Дружеството върху специфични стоки, преди да бъдат предадени на крайния клиент, а не дали е изложена на значителни рискове и ползи, свързани с продажбата на стоки.

На база на тази оценка Дружеството не очаква прилагането на МСФО 15 да има значителен ефект върху финансовия отчет.

Дружеството възнамерява да приеме МСФО 15 с прилагане на метода на кумулативния ефект, като ефекта от първоначално прилагане на този стандарт ще бъде признат към датата на първоначално прилагане (това е 1 януари 2018 г.). Като резултат Дружеството няма да приложи изискванията на МСФО 15 за сравнителния период.

Разяснение на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти - приет от ЕС на 31 октомври 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);

МСФО 16 Лизинг – приет от ЕС на 31 октомври 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.);

МСФО 16 заменя съществуващите до момента насоки за отчитане на лизинг, включително МСС 17 Лизинг, КРМСФО 4 Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг, ПКР-15 Оперативен лизинг - Стимули и ПКР-27 Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг.

Стандартът влиза в сила за отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. Ранното прилагане е разрешено за дружества, които прилагат МСФО 15 на или преди датата на първоначално прилагане на МСФО 16. Лизингополучателят може да избере да прилага стандарта като използва или метод за пълно ретроспективно прилагане, или метод за модифицирано ретроспективно прилагане. Предходните разпоредби на стандарта позволяват определени облекчения.

МСФО 16 въвежда единен, балансов счетоводен модел за отчитане на лизинга от лизингополучателите. Лизингополучателят признава актив за право на ползване, представляващ неговото право на ползване на базовия актив и лизингово задължение, което представлява задължението му да извършва лизингови плащания. Има изключения за признаване за краткосрочни договори за лизинг и лизинги с ниска стойност. Счетоводното третиране от страна на лизингодателя продължава да бъде сходно на настоящия стандарт, т.е. продължава се класификацията на лизинга като финансов или оперативен.

Не се очаква съществен ефект за финансовите лизинги на Дружеството. През 2018 г. Дружеството ще продължи да оценява потенциалните ефекти на МСФО 16 върху своя финансов отчет.

Изменения на различни стандарти Подобрения в МСФО (цикъл 2014-2016) - подобрения в МСФО 12 - приет от ЕС на 7 февруари 2018 г. (в сила за годишни периоди от 1 януари 2017г.), МСФО 1 и МСС 28 - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2018 г.);

Промени в МСФО 2 Плащане на базата на акции - приет от ЕС на 26 февруари 2018 г. (в сила за годишни периоди от 1 януари 2018 г.);

Промени в МСС 40 Инвестиционни имоти - Трансфери на инвестиционни имоти - приет от ЕС на 14 март 2018 г. (в сила за годишни периоди от 1 януари 2018 г.);

Изменение в МСФО 9 Финансови инструменти - Предплащания с негативна компенсация - приет от ЕС на 22 март 2018 г. (в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.);

КРМСФО Разяснение 22 Сделки с чуждестранна валута и авансови възнаграждения - приет от ЕС на 28 март 2018 г. - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2018 г.).

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Ръководството счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са били одобрени за прилагане от ЕК и съответно не са взети пред вид при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила за тях ще зависят от решението за одобрение за прилагане на ЕК.

МСФО 17 Застрахователни договори - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.);

МСФО 17 Застрахователни договори влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. Той отменя МСФО 4 Застрахователни договори, ревизиран през 2016 г. В обхвата на стандарта попадат всички застрахователни договори, които застрахователно дружество сключва, включително договорите за активно и пасивно презастраховане, както и инвестиционни договори с допълнителен негарантиран доход (DPF), при условие че дружеството издава застрахователни договори.

Въпреки че не е завършило първоначалната оценка на възможния ефект от МСФО 17, Дружеството очаква, че тези промени, когато бъдат приложени за първи път, биха имали съществен ефект върху представянето във финансов отчет на Дружеството, тъй като Дружеството издава застрахователни договори.

КРМСФО 23 Несигурност, свързана с данъчни третирания на данъци върху дохода - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.);

Изменение в МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и в съвместно контролирани предприятия - Дългосрочни инвестиции в асоциирани предприятия или в съвместно контролирани предприятия - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2019г.);

Изменения на различни стандарти Подобрения в МСФО (цикъл 2015-2017) - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2019г.).

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки, че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2016г.). Дружеството е приело да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.4. Приходи

Приходите включват предимно приходи от предоставяне на застрахователни услуги.

Признаването като приход на премиите по общо застраховане е на база сумата, дължима от застрахованото (застраховащото) лице за целия период на покритие, която застрахователят има право да получи по силата на сключени през отчетния период застрахователни договори, и в случаите, когато периодът на покритие обхваща изцяло или отчасти следващ отчетен период.

Презастрахователните премии от активно презастраховане се признават като приход на база дължимите през отчетния период премии от цеденти по силата на презастрахователни договори.

В случаите на съзастраховане само частта на застрахователя от общата сума на премиите се признава като приход.

В отстъпените премии на презастрахователи по общо застраховане се включват дължимите премии на презастрахователи по силата на презастрахователни договори във

връзка с презастраховане на рискове по сключени през отчетния период договори по пряко застраховане и активно презастраховане.

Сумите, които подлежат на възстановяване от презастрахователи във връзка с изплатените през същия период претенции от застрахователя, се отчитат като дял на презастрахователите и в случаите, когато уреждането на взаимоотношенията с презастрахователите е в следващ отчетен период.

В отстъпените премии към презастрахователи се включват дължимите през отчетния период премии на презастрахователите по силата на презастрахователни договори във връзка с презастраховане на рискове по сключени през отчетния период договори, както и презастраховане на рискове, относими към премийни периоди с начало през отчетния период.

Отчетените презастрахователни премии, които не са платени към датата на баланса, се отразяват като задължение.

4.4.1. Продажба на стоки

При продажба на стоки приход се признава, когато Дружеството е прехвърлило на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.4.2. Предоставяне на услуги

Приходът от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Дружеството по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга.

4.4.3. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.5. Разходи

Аквизиционните разходи се признават като разходи на застрахователя за срока на съответните застрахователни договори в пълен размер като разход през отчетния период, в който са извършени.

Разходите за изплатени обезщетения се признават през периода, в който възникват. Те включват разходите за изплатени обезщетения и разходите за уреждане на застрахователни претенции (ликвидационни разходи), намалени с приходите от упражняване на регресни права и възстановимите обезщетения от презастрахователи, коригирани с изменението на резерва за предстоящи плащания, нетно от презастраховане за финансовата година.

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.6. Разходи за лихви

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.7. Нематериални активи

Нематериални активи включват програмни продукти, фирмен знак и други. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Програмни продукти 2 години
- Други 6.67 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Административни разходи“.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други приходи“.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700.00 лв.

4.8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на

съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- Транспортни средства 4 години
- Офис обзавеждане 6.67 години
- Компютърна техника 2 години
- Други 6.67 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други приходи“.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700.00 лв.

4.9. Отчитане на лизинговите договори

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг“ правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния

метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

4.10. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.11. Инвестиционни имоти

Дружеството отчита като инвестиционни имоти земя и/или сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в отчета за финансовото състояние по справедливите им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в

зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата, съответно във финансови приходи или разходи на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти“.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовия отчет на Дружеството, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Дружеството да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Дружеството отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред „Други приходи“ и ред „Административни разходи“, и се признават за периода, за който се отнасят.

4.12. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.12.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- финансови активи, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове „Нетна печалба/(загуба) за финансови активи държани за търгуване“, и на ред „Финансови активи на разположение за продажба, печалби/(загуби) за текущата година в другия всеобхватен доход“, с изключение на загубата от обезценка на вземания по застрахователни операции, която се представя на ред „Други застрахователни и презастрахователни разходи, нетно“.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка поотделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива.

Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като

хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Към тях се отнасят придобити лихвоносни държавни и корпоративни ценна книжа, както и инвестиции в капиталови инструменти на предприятия, в които Дружеството няма контролно или значително участие. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чийто изменения се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на активен пазар.

Финансови активи, държани до падеж

Финансови активи, държани до падеж са активи с фиксирана или установима доходност и фиксиран падеж, които Дружеството има намерението и възможността да държи до падеж.

Първоначално тези инструменти се оценяват по справедлива стойност, плюс всички разходи, директно свързани със сделката по придобиване на актива.

Последващото им отчитане е по амортизирана стойност. Печалбите и загубите, възникнали при отписване, обезценка и в процеса на амортизиране на тези активи се признават в отчета за печалбата или загубата в периода на възникването им.

Към всяка отчетна дата Дружеството извършва преглед за наличие на обективни доказателства за обезценка на финансови активи, държани до падеж. Ако такива доказателства са налични, обезценката се признава в отчета за печалбата или загубата. Сумата на обезценката се определя като разлика между балансовата стойност на финансовите активи, държани до падеж и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент за финансовия актив.

Ако в следващ период сумата на загубата от обезценка намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква, след като обезценката е призната, преди това признатите загуби от обезценка се възстановяват. Всяко възстановяване на обезценка се признава в отчета за печалбата или загубата до размер, в който отчетната стойност на актива не надвишава неговата амортизирана стойност, която би имал на датата на възстановяването, ако не е била призната загуба от обезценка.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които са определени като финансови активи на разположение за продажба или не спадат към нито една от останалите категории финансови активи. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в отчета за собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата. Когато финансов актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби,

признати в другия всеобхватен доход, се прекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като прекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Възстановяване на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на дълговите финансови инструменти, при които възстановяването се признава в печалбата или загубата, само ако възстановяването може обективно да бъде свързано със събитие, настъпило след момента на признаване на обезценката.

4.12.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на акционерите.

4.13. Материални запаси

Материалните запаси включват бланки под строга отчетност, дребен стопански инвентар, рекламни материали. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването им и други преки разходи, свързани с доставката им. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай, че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

4.14. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.15. Банкови депозити

Банкови депозити са парични средства, предоставени на банки с остатъчен матуритет повече от 90 дни. Банковите депозити се представят в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, включително начислената лихва.

4.16. Парични средства

Паричните средства се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити с падеж до 3 месеца.

4.17. Застрахователни операции

Съобразно предмета на дейност ЗД Бул Инс АД прилага МСФО 4 и класифицира сключените със своите клиенти договори като застрахователни договори. Този стандарт дефинира изисквания за оповестяването на счетоводната политика и представяне на

сравнителна информация по отношение на застрахователните активи и пасиви, както и приходите и разходите, свързани със застрахователната дейност. Счетоводната политика на Дружеството е съобразена със спецификата на предлаганите застрахователни услуги и съответните нормативни изисквания.

4.18. Застрахователни договори

Застрахователният договор е договор, с който застрахователят се задължава срещу заплатена от застраховащия цена (застрахователна премия) да поеме определен риск и при настъпване на застрахователно събитие да заплати на застрахования или на друго ползващо лице застрахователно обезщетение. По отношение настъпването на риска съществува несигурност и това определя алеаторния характер на застрахователния договор, тъй като обемът на престацията на застрахователя не е известен в момента на сключване на договора. Застрахователни договори са тези ангажименти, които към датата на тяхното действие прехвърлят съществени застрахователни рискове върху Дружеството. Приема се, че съществен застрахователен риск съществува тогава, когато има реална възможност Дружеството да изплати обезщетение в полза на застрахованото лице и/или трета страна по настъпили застрахователни събития, в размер надхвърлящ премията, заплатена от застраховащото лице.

След първоначално признаване на застрахователните договори те продължават да се представят като такива през целия период на тяхното действие, независимо че е възможно съществено намаляване на застрахователния риск с времето.

ЗД Бул Инс АД остава ориентирано в дейността си изключително към автомобилното застраховане, като основният компонент на застрахователния портфейл е задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, следвана от застраховка на сухопътни (без релсови) превозни средства - "Автокаска". Като общозастрахователна компания, специализирана в автомобилното застраховане, ЗД Бул Инс АД сключва предимно едногодишни полици. По основните видове застраховки, предлагани от Дружеството ("Автокаска", "Гражданска отговорност на автомобилистите", "Щети на имущество", "Пожар и природни бедствия", "Злополука") договорите са със срок една година. Краткосрочни полици се сключват по застраховки на товари по време на превоз (с продължителност до три месеца) и "Помощ при пътуване" (среден срок на валидност от 77 дни). По застраховка финансови загуби при лизинг на имущество, полиците са със срок на валидност от 15 дни до една година. Дружеството предлага договори със срок над една година по застраховка на финансови загуби при лизинг на МПС и по застраховка на кредити (като за последните три години сключването на полици по тези два вида застраховки е преустановено) и "Обща гражданска отговорност".

ЗД Бул Инс АД има сключени групови застрахователни договори само по застраховки "Злополука" и "Помощ при пътуване". Делът на груповите договори в премийния приход на Дружеството е незначителен.

Използваната информация за изследване на характеристиките на застрахователния портфейл и финансовото състояние на Дружеството е извлечена от счетоводната система и базите от данни, в които се въвеждат в аналитичен вид данните за извършваната дейност. Счетоводната информация се въвежда и обработва посредством лицензирания програмен продукт Бизнес Навигатор. Базите от данни се поддържат чрез IMS – уеб

базирана система за управление на застрахователните полици, и Claims Manager – система за управление и обработка на претенциите за застрахователни обезщетения.

4.19. Презастрахователни договори

С цел управление на застрахователните рискове в рамките на рисковия апетит на компанията, Дружеството прехвърля част от застрахователния риск, който носи по сключени застрахователни договори на презастрахователи срещу договорена презастрахователна премия. Очакваните ползи на Дружеството от презастрахователните договори по отношение на постите задължения и предстоящи плащания се признават като активи в баланса в момента на тяхното възникване.

Дружеството представя пред Комисията за финансов надзор (КФН) всяка година действащата Презастрахователна програма, съдържаща информация за презастрахователните договори в сила.

ЗД Бул Инс АД има сключен презастрахователен договор по застраховка “Гражданска отговорност” на автомобилите, който отговаря на изискванията на Комисията за финансов надзор, приети с Решение №752-К от 30.08.2006г. Условието по презастрахователния договор ограничават отговорността на Дружеството до 600 000 лева. Презастрахователният договор е тип “превишаване на загубата” (excess of loss) и условията по него са посочени в презастрахователната програма на Дружеството по застраховка “Гражданска отговорност” на автомобилите. В допълнение Дружеството е страна по квотен презастрахователен договор от типа „clean-cut“, действащ след като се приложат условията на предходящите го презастрахователни договори по линии бизнес „ГО на автомобилите“ и „Каско“, който има съществено въздействие върху Собствените средства и платежоспособността на Дружеството. Квотният коефициент и по двете линии бизнес е 70%. Съответно, Дружеството е признало съществени възстановявания от презастрахователи съобразно този квотен коефициент.

Дружеството изготвя на тримесечие преглед на задълженията към и вземанията от презастрахователи. Ако са налице обстоятелства за извършване на обезценки, презастрахователните вземания се намаляват до размера на сумата, която се очаква да бъде възстановена. Разликата се посочва като изменение в дела на презастрахователите в резерва за предстоящи плащания в техническия отчет за застрахователната дейност.

Следните формули са използвани в изчисленията, представени от Дружеството:

Дружеството прилага следния подход в изчисленията на предстоящите презастрахователни възстановявания/плащания по QS договор = дял на QS презастраховател в предявените, но неуредени претенции + Min (0.7*Брутни възникнали, но непредявени претенции; лимит на QS договор – общ дял на QS презастраховател в предявените, но неуредени претенции за Каско и Гражданска отговорност – общ дял на QS презастраховане в пренос-премийния резерв за Каско и Гражданска отговорност). Презастрахователни възстановявания за премийни резерви от QS договор = 0.7*Брутен пренос-премийен резерв.

Към 31 декември 2017г. Дружеството не извършва дейност, свързана с активно презастраховане.

4.20. Застрахователни резерви

Застрахователните резерви се създават от застрахователя за покриване на настоящи и бъдещи задължения към застрахованите въз основа на застрахователните договори, и не са елемент на собствения капитал. Застрахователните резерви се изчисляват от актюера на Дружеството чрез актюерски методи, които са съвкупност от математически и статистически методи и правила. Застрахователните резерви се посочват в отчета за финансовото състояние на Дружеството в брутен размер, както и частта на презастрахователя. Застрахователните резерви, заделени през предходния отчетен период, се посочват като приход от освободени резерви през текущия отчетен период, а заделените в края на периода - като разход за заделени резерви в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Застрахователните резерви, отнасящи се за частта на презастрахователя, заделени през предходния отчетен период, се посочват като разход от освободени резерви през текущия отчетен период, а заделените в края на периода - като приход от заделени резерви в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Пренос-премиен резерв (ППР)

Дружеството формира пренос-премиен резерв на база начислени застрахователни премии. Начисляват се всички дължими вноски по полици за целия срок на договора.

Пренос-премиен резерв се образува за покриване на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат по съответния застрахователен договор след края на отчетната година. Размерът на пренос-премиен резерв е изчислен по метода на точната дата. Премията, намалена с фактическите аквизиционни разходи, се умножава с коефициент на разсрочване, получен като съотношение между броя на дните, през които договорът ще бъде в сила през следващия отчетен период, разделен на срока на договора, изразен в брой дни. За пресмятането на резерва по всички видове застраховки, по които Дружеството извършва дейност, е използван методът на точната дата.

Резерв за предстоящи плащания (РПП)

Резервът за предстоящи плащания се образува за покриване на обезщетения, суми и други плащания по силата на застрахователни договори, както и свързаните с тях разходи, по претенции, възникнали преди края на отчетния период, независимо дали са предявени или не, и които не са платени към същата дата. Резервът за предстоящи плащания включва резерв за предявени, но неизплатени претенции, резерв за възникнали, но непредявени претенции и резерв за разходите за уреждане на претенции.

Резерв за възникнали и предявени претенции

Резервът за предявени, но неизплатени претенции е изчислен по метода "претенция по претенция", съгласно който в него се включва очакваният размер на плащанията за всяка предявена, но неплатена претенция. Предвидените разходи за уреждане на обезщетенията са включени в резерва за предявени, но неизплатени искове в размер на 2% от този резерв, освен ако не е известна действителната им стойност. Всички претенции по застрахователни договори, предявени по съдебен ред, за които Дружеството е уведомено, се включват в резерва по цената на иска заедно с дължимите лихви и известните разноси по делата.

Резерв за възникнали, но непредявени претенции

Резервът за възникнали, но непредявени претенции (IBNR) включва размера на непредявените претенции по събития, възникнали преди края на отчетния период, както и размера на претенциите, които могат да бъдат възобновени.

Съгласно чл.91, ал.3 от Наредба №53, IBNR се изчислява: 1. чрез прилагане на статистически методи; 2. в процент от предявените претенции от спечелените премии или от премийния приход.

За пресмятането на размера на резерва по застраховки „Автокаско“, „Плавателни съдове“, „Летателни апарати“, „Пожар и природни бедствия“, „Щети на имущество“, „Карго“, „Разни финансови загуби“, „Помощ при пътуване“ и доброволната застраховка „Злополука“ е използван статистически метод.

По застраховки „Отговорност на превозвача“, „Гражданска отговорност“, свързана с притежаването и използването на плавателни съдове, „Обща гражданска отговорност“ „Гражданска отговорност“, свързана с притежаването и използването на летателни апарати“ и задължителната застраховка „Злополука“ на пътниците в обществения транспорт, размерът на IBNR е определен като процент от премийния приход, поради липсата на достатъчни статистически данни, по посочените видове застраховки и в съответствие с чл.91, ал.3, т.2 от Наредба №53.

В рамките на 2017 финансова година ЗД Бул Инс АД извършва дейност по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и гранична застраховка „Гражданска отговорност“. За определяне на резерва Дружеството прилага верижно-стълбов метод на база акумулирания брой и средната стойност на изплатените претенции по имуществени вреди и максималното от средните платени щети по години за неимуществени вреди, при използване на коефициенти за развитие, определени по данни на Дружеството

Размерът на заделения към 31 декември 2017г. IBNR по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ и „Гранична застраховка“ е изчислена по статистически методи, одобрени от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“. Срокът за предявяване на претенции по имуществените застраховки, предлагани от Дружеството е в рамките на три до пет дни след настъпване на застрахователното събитие, съгласно общите условия по всеки вид застраховка. При застраховките, по които възникват неимуществени щети, Дружеството използва статистически методи за определяне размера на IBNR, които отразяват тенденциите в развитието на риска и евентуалното забавяне при предявяването на претенциите.

Запасен фонд

Дружеството формира запасен фонд по застраховки „Злополука“, „Каско“, „Карго“, „Щети на имущество“, „Гражданска отговорност на автомобилистите“ и „Кредити“, като към 31 декември 2017г. размерът му не е променен.

4.21. Адекватност на резервите

Периодично актюерът на Дружеството прави оценка дали общо формираните резерви са достатъчни, за да покрият евентуални бъдещи плащания. Съгласно изискванията на

Кодекса за застраховане и местните регулации сумата на така формираните резерви трябва да бъде обезпечена напълно с инвестиции във високоликвидни активи.

При оценката за адекватност на резервите се взимат под внимание паричните потоци, насочени за плащане на обезщетения, парични потоци, генерирани от събрани премии, изплатени комисиони.

4.22. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Другите резерви включват общи резерви и допълнителни резерви.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички транзакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.23. Пенсионни и други задължения към персонала

Трудовите и осигурителни отношения със служителите в Дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсиреми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала по компенсиреми отпуски включват заплати и осигуровки.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на Дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд Пенсии, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд Общо заболяване и майчинство (ОЗМ), фонд Безработица, фонд Трудова злополука и професионална болест (ТЗПБ), фонд Гарантиране вземания на работниците и служителите (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2016г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд Пенсии, фонд ОЗМ, фонд Безработица, фонд

ТЗПБ, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към Дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от Дружеството вноски по планове с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за печалбата или загубата за годината, освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда Дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по ред „Разходи за персонал, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи“. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет сертифициран актюер на Дружеството, издава доклад с изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени в „Разходи за персонала“.

4.24. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде

направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

Дружеството е страна по предявени, но неизплатени регресни иски, възникнали в резултат на нормалния ход на застрахователната дейност, както и ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Дружеството заделя резерв за възникнали и предявени претенции, съгласно изискванията на Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд, накратко Наредба №53.

4.25. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу.

Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.26.

4.25.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.26. Несигурност на счетоводните приблизителни преценки и предположения

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, преценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи. Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, преценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.26.1. Адекватност и оценка на техническите резерви

Най-важните преценки във финансовия отчет на Дружеството се отнасят до техническите резерви. Дружеството има разумно предпазлив подход към провизирането и спазва законовите наредби.

Периодично актюерът на Дружеството, лицензиран от Комисията по финансов надзор, прави оценка дали общо формираните резерви са достатъчни, за да покрият евентуални бъдещи плащания. Съгласно изискванията на регулаторните органи сумата на така формираните резерви трябва да бъде обезпечена напълно с инвестиции във високоликвидни активи.

Ръководството смята, че текущото ниво на техническите резерви е достатъчно.

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно формирането, признаването и оценяването на застрахователните резерви. Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството.

Управлението на застрахователния риск е описано в пояснение 3б, а информация за резервите е представена в пояснение 16.

4.26.2. Справедлива стойност на инвестиционни имоти

Справедливата стойност на земя и сгради се определя на базата на пазарни доказателства чрез оценка, която се извършва от квалифицирани оценители. Допълнителна информация е представена в счетоводните политики на Дружеството, пояснение 4.11.

4.26.3. Справедлива стойност на финансови инструменти

Дружеството определя справедлива стойност, използвайки следната йерархия, която отразява значимостта на факторите, използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви;
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени включени в Ниво 1, които могат да се намерят за актива или пасива, или директно (т.е., като цени) или индиректно (т.е., получени от цени);
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на налична пазарна информация (неналични входящи данни).

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.26.4. Обезценка на вземания по регреси

Дружеството извършва редовно преглед за наличие на обективни доказателства за обезценка на вземанията по регреси. Анализира ежегодно размера им на база на историческа информация и процент на събираемост.

4.26.5. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.26.6. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2017г. и 31 декември 2016г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 5 и 6.

6. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват сгради, компютри, транспортни средства и офис оборудване. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Сгради и конструкции	Транспортни средства	Съоръжения и други	Разходи за придобиване	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2017 г.	6	1 040	1 970	-	3 016
Новопридобити активи	-	54	16	531	601
Отписани активи	-	(23)	(210)	-	(233)
Салдо към 31 декември 2017 г.	6	1 071	1 776	531	3 384
Амортизация:					
Салдо към 1 януари 2017 г.	-	(950)	(1 623)	-	(2 573)
Начислена	-	(51)	(68)	-	(119)
Отписана	-	8	-	-	8
Салдо към 31 декември 2017 г.	-	(993)	(1 691)	-	(2 684)
Балансова стойност на 31 декември 2017 г.	6	78	85	531	700

	Сгради и конструкции	Транспортни средства	Съоръжения и други	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2016 г.	6	1 254	1 727	2 987
Новопридобити активи	-	8	243	251
Отписани активи	-	(222)	-	(222)
Салдо към 31 декември 2016 г.	6	1 040	1 970	3 016
Амортизация:				
Салдо към 1 януари 2016 г.	-	(1 122)	(1 552)	(2 674)
Начислена	-	(45)	(71)	(116)
Отписана	-	217	-	217
Салдо към 31 декември 2016 г.	-	(950)	(1 623)	(2 573)
Балансова стойност на 31 декември 2016 г.	6	90	347	443

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Административни разходи“.

Активи от имоти, машини и съоръжения не са залагани за обезпечение.

В стойността на Разходи за придобиване към 31 декември 2017 г. са включени извършени разходи и платени аванси, свързани със закупуване на нови активи и подобрения на собствени активи, въведени в експлоатация през 2018 г.

7. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Дружеството включват земи и сгради, които се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

Инвестиционните имоти са представени във финансовите отчети на Дружеството, като е използван модел на справедливата стойност.

Справедливата стойност към 31 декември 2017г., съответно към 31 декември 2016г. е определена поотделно от двама независими оценители с подходяща професионална квалификация и опит, като е приета по-ниската изготвена оценка.

Промените в балансовите стойности, представени в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Салдо на 1 януари	8 576	8 510
Придобити	181	-
Аванси за покупка на инвестиционни имоти	103	-
Нетна печалба/загуба от оценка до справедлива стойност	1 052	66
Салдо на 31 декември	9 912	8 576

Инвестиционните имоти не са заложили като обезпечение по заеми. Не са признавани условни наеми.

Подход при оценка

Оценката е извършена съгласно изискванията на МСС 40 „Инвестиционни имоти“ и МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“. При тази оценка са приложени следните основни подходи и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните видове дълготрайни материални активи:

„Пазарен подход“ чрез „Метода на пазарните аналози“

Подходът включва методи, при които се използват цени и друга уместна информация, генерирана от пазарни сделки с идентични или сравними активи или група активи. При този подход се установява стойността чрез анализ на скорошни продажби на подобни имоти, наскоро продадени или предложени за продажба на основния пазар, която се анализира и сравнява като се елиминира влиянието на различни фактори, като време, размер на приходите, местоположение на имота и др.

„Приходен подход“ чрез „Метода на капитализация“ или чрез „Метода на дисконтираните парични потоци“

Подходът обхваща широка група от методи за остойностяване, които превръщат бъдещите суми (например парични потоци или приходи и разходи) в една текуща (дисконтирана) сума. Подходът на базата на доходите установява стойността на базата на дисконтиране или капитализиране на нетните парични потоци, които могат да бъдат генерирани, ако собствеността се отдава под наем за определен период от време – равен на остатъчния му срок на експлоатация. Оценяването на справедливата стойност се определя въз основа на стойността, посочена от текущите пазарни очаквания за тези бъдещи суми.

„Разходен подход“ чрез „Метода на остатъчната стойност“

За земи и сгради, за които липсва реален пазар и съпоставими продажби на аналогични активи. Разходният подход оценява стойността на базата на разхода за възпроизвеждане или подмяна на собствеността, намален с обезценяването, породено от физическо износване и функционално (техническо) и икономическо остаряване, ако има такова и то може да се измери. Методът на остатъчната стойност е използван за имоти, за които съществува планова възможност за застрояване по влезли в сила ПУП и ЧиПУП, ПЗ, а

също и когато е налице елемент на непроявена стойност, която може да се прояви при определени капиталовложения /инвестиции/ за разработване на имота като строителен терен или друг доходоносен проект. Остатъчната стойност на имота представлява разликата между стойността след разработването му и стойността на пълните разходи за разработването му - инвестиционна стойност по текущи пазарни цени. С помощта на експертни разчети се прогнозира размера на най-вероятните инвестиции, които трябва да се предвидят за развиването на недвижимия имот. На практика методът представлява комбинация от разходния и приходния подходи за определяне на пазарната стойност на недвижими имоти.

„Разходен подход“ чрез „Метода на амортизираната възстановима стойност“

За сгради, за които липсва реален пазар и съпоставими продажби на аналогични активи. Разходният подход оценява стойността на базата на разхода за възпроизвеждане или подмяна на собствеността, намален с обезценяването, породено от физическо износване и функционално (техническо) и икономическо остаряване, ако има такова и то може да се измери. Физическо обезценяване е форма на обезценяване и представлява загуба на стойност в резултат на нормално използване на съоръженията и на излагането им на въздействията на околната среда. Функционалното (техническото) стареене е загуба на стойност, причинена от фактори, присъщи на актива, като промени в материалите и технологиите, които водят до излишни капиталови разходи в съществуващите съоръжения, липса на пълно използване и невъзможност за разширяване или осъвременяване на собствеността.

Йерархия на справедливите стойности

Оценките по справедлива стойност на групите инвестиционни имоти са категоризирани като справедливи стойности на Ниво 2 на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване.

8. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и са основно свързани с нетекущи активи и доходи на физически лица.

9. Финансови активи

	31.12.2017	31.12.2016
	'000 лв.	'000 лв.
Инвестиции в облигации, държани до падеж	22 398	-
Инвестиции в акции, държани за търгуване	13 191	9 009
Инвестиции в облигации и ДЦК, държани за търгуване	5 357	33 145
Инвестиции в ДЦК, държани до падеж	2 863	-
Финансови активи	43 809	42 154

Инвестициите в облигации, държани до падеж включват участие на Дружеството в 4 на брой частни сконтони облигации при следните условия:

№	Брой	Номинал, лв.	Емисионна ст., лв.	Срок	Падеж	Стойност в хил. лв. към 31.12.2017 г. с включена лихва
1	60	100 000	91 200	18 м.	05.06.2019г.	5 677
2	60	100 000	94 200	12 м.	15.12.2018г.	5 488
3	60	100 000	91 301	18 м.	27.04.2019г.	5 538
4	60	100 000	94 263	12 м.	20.11.2018г.	5 695
Всичко						22 398

Към 31 декември 2017 г. е извършен преглед за обезценка на инвестициите в облигации, държани до падеж, при който е установено, че възстановимата (справедлива) стойност е по-висока от балансовата им стойност.

През 2016г. Дружеството е придобило пакет обезпечени ценни книжа, като част от суап транзакция, с цел прехвърляне на вземания на ЗД Бул Инс АД и парични средства в замяна на секюритизирани облигации. Прехвърлените вземания включват вземания по регреси, вземания по съдебни щети и присъдени вземания, възникнали в предходни години. Ценните книжа подлежат на 5-годишен период на задържане и изплащане след като този период изтече. Няма ограничение по отношение на прехвърлимостта на ценните книжа на вторичен пазар. През 2017 г. ценните книжа са изцяло реализирани.

10. Банкови депозити

	31.12.2017 '000 лв.	31.12.2016 '000 лв.
Срочни банкови депозити в:		
-български лева	3 531	10 198
-евро	4 105	8 870
Срочни банкови депозити	7 636	19 068
	2017	2016
	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи		
-български лева	1 848	-
Дългосрочни банкови депозити	1 848	-
Текущи		
Краткосрочни банкови депозити над 3 месеца		
-български лева	1 082	8 229
-евро	-	8 594
Краткосрочни банкови депозити над 3 месеца	1 082	16 823
Краткосрочни банкови депозити до 3 месеца		
-български лева	601	1 969
-евро	4 105	276
Краткосрочни банкови депозити до 3 месеца	4 706	2 245
Срочни банкови депозити	7 636	19 068

Към 31 декември 2017г. са наложени ограничения върху средства в депозитни и разплащателни сметки в размер на 413 хил. лв. (31 декември 2016г.: 309 хил. лв.).

Към 31 декември 2017 г. върху средствата в банкова сметка за срочен депозит е учредена банкова гаранция в Уникредит Булбанк АД в размер на 600 хил. евро (1,173 хил. лв.) в полза на Националното бюро на българските автомобилни застрахователи (НББАЗ). Гаранцията е с падеж 25 март 2023 г.

11. Вземания по застрахователни и презастрахователни договори

	31.12.2017 '000 лв.	31.12.2016 '000 лв.
Вземания по начислени премии по застрахователни договори	43 468	36 427
Вземания по застрахователни и презастрахователни договори	43 468	36 427

12. Материални запаси

	31.12.2017 '000 лв.	31.12.2016 '000 лв.
Материали	200	200
Материални запаси	200	200

13. Търговски и други вземания

Търговските и други вземания включват:

	31.12.2017 '000 лв.	31.12.2016 '000 лв.
Предплатени услуги и предоставени аванси	3 689	4 203
Съдебни и присъдени вземания	2 897	2 445
Вземания по продажба на финансови активи	2 846	-
Вземания по договори за цесии	2 346	3 612
Вземания по регресни искиове	777	647
Вземания по гаранции	277	258
Други	765	755
Търговски и други вземания	13 597	11 920

На 20 юни 2014г. Българска народна банка (БНБ) предприе действия за поставянето под специален надзор на ТБ „Корпоративна Търговска Банка“ АД (КТБ АД). На 6 ноември 2014г. БНБ отне лиценза ѝ за извършване на банкова дейност и взе решение да бъде подадено искане до компетентния съд за откриване на производство по несъстоятелност на КТБ АД. Към датата на поставяне на КТБ АД под особен надзор Дружеството има 7,913 хил. лв. по депозитни сметки в банката. Дружеството е цедент по договори за цесия от 31 октомври 2014г. за прехвърляне на вземания от КТБ АД по депозитни сметки със стойност на вземането по договори за цесия в размер на 7,913 хил. лв. На 13 януари 2017г. Дружеството е сключило договор за встъпване в дълг, съгласно който трето лице встъпва изцяло в задължението на длъжниците за плащане на остатъка по вземането. Балансовата стойност на неиздължената част от вземането по договора за цесия към 31 декември 2017г. е 2,346 хил. лв. Вземането е безлихвено, необезпечено с погасяване на 4 вноски вноски с падежи 25 юни 2018г., 25 декември 2018г., 25 март 2019г. и 25 юни 2019г. Няма непосредствена заплаха от блокиране на дейността на Дружеството, нито за изпъганение на текущите му финансови задължения.

14. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства в отчета за финансово състояние включват следните елементи:

	31.12.2017 '000 лв.	31.12.2016 '000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
-български лева	7 478	563
-евро	1 557	2 983
-щатски долари	-	8
Други парични еквиваленти	8	5
Пари и парични еквиваленти	9 043	3 559

Към 31 декември 2017г. са наложени ограничения върху парични средства в разплащателни и депозитни сметки в размер на 413 хил. лв. (31 декември 2016г.: 13 хил. лв.).

Парите и паричните еквиваленти в отчета за паричните потоци включват следните елементи:

	31.12.2017	31.12.2016
	'000 лв.	'000 лв.
Парични средства	9 043	3 559
Срочни банкови депозити	4 706	2 245
Пари и парични еквиваленти	13 749	5 804

15. Собствен капитал

15.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството към 31 декември 2017г. се състои от 4 458 000 броя безналични поименни акции, всяка с номинална стойност 10 лева. Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, пропорционален на номиналната стойност на акцията.

	2017	2016
	Брой	Брой
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	4 458 000	2 858 000
Емитирани през периода	-	1 600 000
Брой издадени акции	4 458 000	4 458 000
Общо брой акции, оторизирани към края на годината	4 458 000	4 458 000

На 5 февруари 2016г. в Търговския регистър към Агенция по вписванията е вписано решение за увеличаване на капитала на Дружеството от 28,580 хил. лв. на 44,580 хил. лв., чрез издаване на нови акции. Увеличението на капитала на Дружеството се извършва чрез записване на нови акции в полза на съществуващите акционери. Записаните акции са безналични поименни акции, всяка с номинална стойност 10 лева. Всяка от тях дава право на един глас в Общото събрание на акционерите на Дружеството. Към 31 декември 2017г. и към 31 декември 2016г. на основание разпоредбите на Търговския закон са внесени 25% от увеличения акционерен капитал в размер на 4,000,000 лв.

Списъкът на акционерите на Дружеството към 31 декември 2017г. е както следва:

	2017	2017
	Брой акции	%
А.К. Bul GMBH	443 571	9,95%
Steelco GMBH	442 024	9,92%
Hili Investments Group LTD	436 151	9,78%
Стройбилдинг ЕООД	429 305	9,63%
Еврофинанс Мениджмънт АД	428 770	9,62%
Асегурансес Хенералес АД	274 425	6,16%
Конуей Асет Мениджмънт ООД	222 664	4,99%
Зимакс Инвестмънтс ООД	222 664	4,99%
Орбо Трейдинг България ООД	230 728	5,18%
RGE Group Corporation	248 556	5,58%
Turego Enterprises LTD	248 819	5,58%

	2017	2017
	Брой акции	%
Straticor Inc.	248 820	5,58%
Ranja Inc.	248 819	5,58%
Corpatel Inc.	248 820	5,58%
Мариан Илиев Гочев	83 601	1,88%
Евгений Костов Делибалтов	263	0,01%
	4 458 000	100%

Списъкът на акционерите на Дружеството към 31 декември 2016г. е както следва:

	2016	2016
	Брой акции	%
A.K. Bul GMBH	443 571	9,95%
Steelco GMBH	442 024	9,92%
Hili Investments Group LTD	436 151	9,78%
Стройбилдинг ЕООД	429 305	9,63%
Еврофинанс Мениджмънт АД	428 770	9,62%
Асегурансес Хенералес АД	274 425	6,16%
Конуей Асет Мениджмънт ООД	222 664	4,99%
Зимакс Инвестмънтс ООД	222 664	4,99%
Орбо Трейдинг България ООД	230 728	5,18%
RGE Group Corporation	248 556	5,58%
Turego Enterprises LTD	248 819	5,58%
Straticor Inc.	248 820	5,58%
Ranja Inc.	248 819	5,58%
Corpatel Inc.	248 820	5,58%
Мариан Илиев Гочев	83 601	1,88%
Евгений Костов Делибалтов	263	0,01%
	4 458 000	100%

15.2. Резерви

	Общи резерви	Допълнителни резерви	Общо
Всички суми са в '000 лв.			
Салдо към 1 януари 2016г.	2 332	7 057	9 389
Актуерски печалби/(загуби), нетно от данъци	-	(11)	(11)
Салдо към 31 декември 2016г.	2 332	7 046	9 378
Актуерски печалби/(загуби), нетно от данъци		(13)	(13)
Салдо към 31 декември 2017г.	2 332	7 033	9 365

16. Застрахователни резерви и презастрахователни активи

Размерът на заделените резерви към 31 декември 2017г. е определен според изискванията на Наредба № 53. Съгласно чл. 84., ал. 1 пренос-премийният резерв се образува за покриване на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат по съответния застрахователен или презастрахователен договор след края на отчетния период.

	31.12.2017	31.12.2016
	'000 лв.	'000 лв.
Пренос-премийен резерв	45 717	42 999
Резерв за предстоящи плащания	130 205	133 691
Запасен фонд	59	59
Други застрахователни резерви	-	5 979
Застрахователни резерви	175 981	182 728

	31.12.2017	31.12.2016
	'000 лв.	'000 лв.
Дял на презастрахователя в пренос-премийния резерв	31 389	29 741
Дял на презастрахователя в резервите за предстоящи плащания	84 423	98 082
Презастрахователни активи	115 812	127 823

Адекватност на резервите

Подробна информация е представена в Приложение 4.20. и Приложение 4.26.1.

17. Възнаграждения на персонала

17.1. Разходи за персонала

Разходите за персонала включват:

	2017	2016
	'000 лв.	'000 лв.
Разходи за заплати	(8 331)	(7 126)
Разходи за социални осигуровки	(294)	(309)
Разходи за персонала	(8 625)	(7 435)

17.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	31.12.2017	31.12.2016
	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи		
Задължения за обезщетения по Кодекса на труда	120	277
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	120	277
Текущи		
Задължения за заплати	558	496
Задължения за осигуровки	105	103
Депонирани възнаграждения	2	133
Задължения компенсирани отпуски	293	344
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	958	1 076
Пенсионни и други задължения към персонала	1 078	1 353

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2018 г. Тези задължения са възникнали главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски към датата на отчета за финансово състояние, пенсионни плащания, задължения за заплати и осигуровки за месец декември.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер от две до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на

обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа. Провизиите за пенсиониране са направени след консултация с актюер към 31 декември 2017г. Използваният лихвен процент за дисконтиране е 1.35% (31 декември 2016г.: 1.82%). Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през текущата година са представени, както следва:

	31.12.2017
	'000 лв.
Настояща стойност на задължението	277
Разходи за текущ стаж	(171)
Непризнати актюерски печалби/(загуби)	14
Задължения в края на годината	120

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през предходната година са представени, както следва:

	31.12.2016
	'000 лв.
Настояща стойност на задължението	266
Непризнати актюерски печалби/(загуби)	11
Задължения в края на годината	277

18. Задължения по застрахователни и презастрахователни договори

	31.12.2017	31.12.2016
	'000 лв.	'000 лв.
Задължения към застрахователни брокери и агенти	10 137	9 929
Задължения по презастрахователни договори	4 773	6 246
Задължения към Гаранционен фонд	4 098	2 309
Задължения по застрахователни и презастрахователни договори	19 008	18 484

19. Задължения за данъци върху дохода

	31.12.2017	31.12.2016
	'000 лв.	'000 лв.
Задължения за корпоративен данък	59	80
Задължения за данъци върху дохода	59	80

20. Търговски и други задължения

	31.12.2017	31.12.2016
	'000 лв.	'000 лв.
Задължения към доставчици и други задължения	2 431	1 801
Задължения по съдебни дела	329	514
Данъчни задължения	738	712
Търговски и други задължения	3 498	3 027

21. Премияен приход

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Брутни записани премии	125 113	141 445
Сторнирани премии	(9 452)	(10 966)
Премияен приход	115 661	130 479

Брутните записани премии на основните видове застраховки в застрахователния портфейл на Дружеството за 2017 г. и 2016 г. са както следва:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Злополука	1 112	377
Сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	21 199	20 461
Летателни апарати	613	385
Плавателни съдове	12	10
Товари по време на превоз	17	15
Пожар и природни бедствия	371	285
Щети на имущество	1 651	1 383
Гражданска отговорност на автомобилистите	92 456	112 687
Зелена карта	-	-
Гранична застраховка	2 944	3 067
Отговорност на превозвача	171	106
Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на летателни апарати	2 788	1 646
Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на плавателни съдове	6	5
Обща гражданска отговорност	1 033	414
Кредити	-	-
Разни финансови загуби	27	2
Помощ при пътуване	713	602
Брутни записани премии	125 113	141 445

22. Отстъпени премии на презастрахователи

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Общо отстъпени премии	(70 019)	(79 254)
Отстъпени премии на презастрахователи	(70 019)	(79 254)

Същественният размер на премиите, отстъпени на презастраховател е резултат от квотния clean-cut договор по застраховките „Гражданска отговорност“ и „Автокаска“, където 70% от риска и респективно премиите се прехвърлят към презастраховател.

23. Застрахователни суми и обезщетения, нетно

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Изплатени застрахователни суми и обезщетения	(56 260)	(59 853)
Изплатени щети по регресни искиове	(8 693)	(6 732)
Разходи за ликвидация	(1 356)	(1 392)
Получени суми по регреси	3 148	3 213
Застрахователни суми и обезщетения, нетно	(63 161)	(64 764)

През 2017 г. и 2016 г. са изплатени следните застрахователни суми и обезщетения по предявени претенции по видове застраховки:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Злополука	(122)	(56)
Сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	(16 950)	(21 899)
Летателни апарати	-	-
Плавателни съдове	-	(2)
Товари по време на превоз	-	-
Пожар и природни бедствия	(10)	-
Щети на имущество	(251)	(70)
Гражданска отговорност на автомобилистите	(48 807)	(45 192)
Зелена карта	-	-
Гранична застраховка	(29)	(150)
Отговорност на превозвача	-	-
Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на летателни апарати	-	-
Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на плавателни съдове	-	-
Обща гражданска отговорност	(3)	(10)
Кредити	-	-
Разни финансови загуби	(6)	(534)
Помощ при пътуване	(131)	(64)
Застрахователни суми и обезщетения и щети по регресни искиове	(66 309)	(67 977)

През 2017г. 73.6% от изплатените застрахователни обезщетения се отнасят до застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, а 25.6% към застраховка „Автокаска“.

От изплатените по застраховка “Гражданска отговорност на автомобилистите“ претенции 16,490 бр., или 92%, са възникнали на територията на Р България. Изплатената сума е в размер на 39,954 хил. лв., което представлява 82% от общата стойност на плащанията. От платените обезщетения по събития в страната 15,860 броя (92%) на стойност 16,099 хил. лв. (71%) са по претенции за имуществени щети и 630 броя на стойност 23,855 хил. лв., са по претенции за неимуществени вреди.

Платените по събития в чужбина 1,497 претенции са на обща стойност 8,883 хил. лв. От тях 1,345 броя за 6,448 хил. лв. са по претенции за имуществени щети и 152 броя на стойност 2,435 хил. лв., са по претенции за неимуществени вреди.

По основния вид застраховка – „Гражданска отговорност на автомобилистите“, стойността на нетния коефициент на щетимост е 66.2%, за Автокаско е 51.4%, а общо за целия портфейл е 54.3%.

24. Приходи от получени суми и обезщетения от презастрахователи

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Общо получени суми и обезщетения	43 990	44 528
Получени суми и обезщетения от презастрахователи	43 990	44 528

25. Промяна в застрахователни резерви, нетно

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Приходи от освободени застрахователни резерви	43 570	65 924
Разходи за освободени ППР пасивно презастраховане	(28 216)	(22 428)
Разходи за заделени застрахователни резерви	(20 618)	(39 944)
Промяна в застрахователни резерви, нетно	(5 264)	3 552

26. Други застрахователни и презастрахователни приходи и разходи, нетно

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Други застрахователни разходи		
Разходи за отписани вземания по застрахователни договори	(5 689)	(6 270)
Други разходи по пряко застраховане	(36)	(7 051)
Други презастрахователни разходи		
Административни разходи по пасивно презастраховане	(10)	(3)
Общо други застрахователни и презастрахователни разходи	(5 735)	(13 324)
Други застрахователни приходи		
Други	29	25
Други презастрахователни приходи		
Приходи от комисиони от презастрахователи	23 363	26 884
Общо други застрахователни и презастрахователни приходи	23 392	26 909
Други застрахователни и презастрахователни приходи/разходи, нетно	17 657	13 585

27. Аквизиционни разходи

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Преки аквизиционни разходи	(3 977)	(3 704)
Косвени аквизиционни разходи	(3 933)	(9 995)
Разходи за комисиони, бонуси и отстъпки	(20 016)	(21 784)
Аквизиционни разходи	(27 926)	(35 483)

28. Административни разходи

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Разходи за материали	(292)	(388)
Разходи за външни услуги	(3 745)	(3 723)
Разходи за персонала	(8 625)	(7 435)
Разходи за амортизация	(148)	(153)
Други разходи	(1 451)	(875)
Административни разходи	(14 261)	(12 574)

Начислените за годината суми за услуги, предоставени от регистрирани одитори са в размер на 229 хил. лв. (2016 г.: 731 хил. лв.), от тях за независим финансов одит – 65 хил. лв. (2016г.: 18 хил. лв.) и за други услуги, несвързани с одита – 164 хил. лв. (2016 г.: 713 хил. лв.). Възнаграждението на съвместните одитори за независим финансов одит за 2017 г. е в размер на 211 хил. лв., а за други услуги, несвързани с одита – 94 хил. лв.

29. Други разходи

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Загуба от обезценка на вземания по застрахователни договори и други вземания	-	(62)
Други разходи	(1 309)	(620)
Други разходи	(1 309)	(682)

30. Други приходи

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Приходи от отписани задължения	131	8
Приходи от наем	23	32
Приходи от възстановени обезценки на вземания	113	-
Приходи от продажба на дълготрайни активи	9	10
Други	2	65
Други приходи	278	115

31. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Разходи за лихви	(219)	(75)
Загуби от сделки с финансови активи, държани за търгуване	(68)	(842)
Загуба от промяна в справедливата стойност на финансовите активи държани за търгуване	(2 870)	(11 301)
Загуба от промяна в справедливата стойност на инвестиционните имоти	(126)	(10)
Разходи от отрицателни валутни курсови разлики	(1 914)	(58)
Финансови разходи	(5 197)	(12 286)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Приходи за лихви	374	286
Печалба от сделки с финансови активи, държани за търгуване	1	117
Печалба от промяна в справедливата стойност на финансовите активи държани за търгуване	7 879	12 415
Печалба от промяна в справедливата стойност на инвестиционните имоти	1 178	76
Приходи от положителни валутни курсови разлики	294	39
Финансови приходи	9 726	12 933

32. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10% (2016г.: 10%), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Печалба за периода преди данъци	175	149
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	(18)	(15)
Данъчен ефект		
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане	42	15
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели	(142)	(85)
Текущ разход за данък	(118)	(85)
Отсрочен данъчен приход, в резултат от:		
-възникване или обратно проявление на данъчни временни разлики	(21)	2
Действителен приход/(разход) за данък, нетно	(139)	(83)

33. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват собствениците и ключов управленски персонал.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат по банка.

33.1. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите и Изпълнителните директори. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	1 275	1 012
Разходи за социални осигуровки	5	10
Общо краткосрочни възнаграждения	1 280	1 022

Сделките с ключов управленски персонал са посочени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Административни разходи“. Миноритарен собственик е предоставил правни услуги на Дружеството в размер на 4,424 хил. лв. през 2017 г. (2016г.: 2,953 хил. лв.).

34. Безналични сделки

През 2017 г. Дружеството не е осъществявало инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в Отчета за паричните потоци.

През 2016 г. сума в размер на 2,818 хил. лв., с която е увеличен капитала на Дружеството е прихваната със задължение по неизплатени дивиденди на акционерите за предходни години, както и сума в размер на 34,102 хил. лв. за придобиването на финансовите активи е прихваната със задължения на Дружеството към контрагента, които не са в Отчета за паричните потоци.

35. Условни активи и условни пасиви

Към 31 декември 2017 г. върху средствата в банкова сметка за срочен депозит е учредена банкова гаранция в Уникредит Булбанк АД в размер на 600 хил. евро (1,173 хил. лв.) в полза на Националното бюро на българските автомобилни застрахователи (НББАЗ). Гаранцията е с падеж 25 март 2023 г.

Към 31 декември 2017 г. Дружеството има съдебни и присъдени вземания в размер на 2,897 хил. лв. Оценката на адвокатите и юристите на Дружеството е, че съществува висока вероятност за събиране на тези суми, поради което ръководството на Дружеството е преценило да не признава провизия за обезценка през 2017 г.

36. Рискове, свързани със застрахователната дейност и притежаваните финансови инструменти

36.1. Политика на ръководството по отношение управление на застрахователния риск

Застрахователният риск е рискът от настъпване на застрахователно събитие – щета, чийто размер, респективно размерът на дължимо обезщетение е над формираните застрахователни резерви. За да се управлява този риск Дружеството възприема подход на подробен и внимателен анализ на отделните застрахователни рискове, като това намира отражение в общите условия на договорите, които ЗД „Бул Инс“ АД сключва. Отделно Дружеството презастрахова част от своя застрахователен риск, като при избора на презастрахователен договор се съобразяват от една страна размера на самозадържане и вида на презастрахователния договор и спецификите на предлаганите застраховки.

Независимо от това, че ЗД „Бул Инс“ АД сключва презастрахователни договори, евентуалните приходи от частта „дял на презастрахователя“ в обезщетенията не се прехвърля върху застрахованите лица. В този случай ЗД „Бул Инс“ АД се излага на кредитен риск до размера на задълженията, които Дружеството следва да покрие съгласно презастрахователния договор. Дружеството прилага строги правила за избор на презастраховател, като вниманието пада единствено върху презастрахователи с висок кредитен рейтинг.

Конкретните мерки за управление на застрахователен риск отчитат определянето на застрахователни лимити, процедури за одобряване на трансакции, включително и нови продукти или такива, които надвишават предварително определените лимити, методи за пенообразуване, както и централизирано управление на презастраховането. ЗД „Бул Инс“ АД използва различни методи за оценяване и контрол на застрахователния риск, както по отношение на индивидуалните видове риск, така и по отношение на общите рискове.

От 2015г. насам, паралелно с действащата нормативна уредба, Дружеството следва и Правилата за оценяване на собствения риск и платежоспособността, приети от Съвета на директорите на 29 декември 2014г. в съответствие с изискванията на Директивата Платежоспособност II.

Предприетата от Дружеството оценка на платежоспособността към края на всяко тримесечие обхваща всички материални рискове, пред които същото е изправено, без значение дали същите произхождат от основната му застрахователна дейност или управлението на инвестиционния му портфейл. Процесът на оценяването на собствените рискове и платежоспособността започва от 1 януари 2016г., като за изчисленията първоначално се използва софтуера Lux Metrics на Lux Actuaries & Consultants.

Към края на 3-тото тримесечие на 2017г. започват преговори за закупуване и използване на нов софтуер на Second Floor. Същият се внедрява и използва за оценяването на собствения риск и платежоспособността към края на 4-тото тримесечие на 2017г. както и за изготвянето на годишните форми за количествена оценка, част от годишното приключване на Дружеството.

Основните рискове, на които Дружеството е изложено, наблюдават се и се измерват са:

- Застрахователен;
- Пазарен;
- Кредитен;
- Ликвиден;
- Операционен;
- Други.

Политика на ръководството по отношение управление на застрахователния риск

Основно застрахователния риск (наричан също подписвачески) влияе върху капиталовото изискване, посредством премиите и резервите, предсрочното прекратяване на полиците и риска от случване на застрахователни събития с катастрофичен характер. Същите три фактора формират трите основни категории на подписваческия риск по общо застраховане или три основни капиталови изисквания, във връзка с:

- рискът, свързан с премии и резерви;
- рискът, свързан с нивата на откупи;
- катастрофичният риск.

Докато основна част от капиталовото изискване във връзка със застрахователния (подписвачески) риск е в следствие влиянието на риска, свързан с премии и резерви, рискът от предсрочно прекратяване на полиците в общото застраховане и катастрофичният риск са с незначителна стойност. Последното се държи на консервативната презастрахователна програма, която Дружеството следва.

Като най-силно влияещ върху капиталовото изискване за платежоспособност, рискът, свързан с премии и резерви, произтича от възможността премийният резерв на Дружеството да не е достатъчен да посрещне очакваните бъдещи щети и разходите по вече сключените договори.

Стрес-тестове и анализ на чувствителността на капиталовото изискване за платежоспособност

В частта стрес-тестове и анализ на чувствителността на капиталовото изискване за платежоспособност се представят различни сценарии на изследване влиянието на конкретни компоненти и показатели върху капиталовата адекватност на Дружеството.

Следващата таблица показва чувствителността на покритието на КИП спрямо компонентите, съставляващи собствените средства и основните категории рискове, които собствените средства покриват:

Собствени средства				Капиталово изискване за платежоспособност					Покр итие на КИП
Соб- ствен капи- тал	Допълни- телни средства	Преоце- нъчен резерв	Нетни отложен и данъчни активи	Пазар- ен риск	Риск от неизпъл- нение	Подпис- вачески риск (33)	Подпис- вачески риск (ОЗ)	Опера- ционе н риск	
				1%	1%	1%	1%		-1.24%
				1%			1%		-1.11%
					1%		1%		-0.68%
				1%	1%				-0.68%
							1%		-0.56%
				1%					-0.55%
		1%							-0.24%
		1%	1%						-0.21%
								1%	-0.14%
					1%				-0.13%
	1%	1%							-0.02%
						1%			-0.01%
	1%								0.21%
1%		1%							0.77%
1%									1.00%
1%	1%								1.21%

Тества се как ще се промени капиталовото изискване за платежоспособност (в процентно съотношение) при промяна с един процент на даден компонент на собствените средства или основните рискове.

Както може да се проследи, при увеличаване на собствения капитал, допълнителните средства и нетните отложени данъчни активи, покритието се увеличава, докато увеличаването на преоценъчния резерв води до намаляване на покритието. В случай на симулация на ръст в размера на основните категории рискове, покритието на капиталовото изискване за платежоспособност намалява.

Вид застраховка	2015 г.		2016 г.		2017 г.	
	Нетен	Брутен	Нетен	Брутен	Нетен	Брутен
зелена карта						
Гранична застраховка	30.87%	30.87%	21.73%	21.71%	-36.14%	-36.14%
Отговорност на превозвача	-56.80%	-56.80%	5.82%	5.82%	4.90%	4.90%
Гражданска отговорност за летателни апарати	0.00%	-25.94%	0.00%	-2.76%	0.00%	0.21%
Гражданска отговорност за плавателни съдове	117.45%	117.45%	-11.77%	-11.77%	-1.19%	-1.19%
Обща гражданска отговорност	-39.09%	-39.09%	3.01%	54.02%	21.32%	13.05%
Кредити	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Разни финансови загуби	173.06%	173.06%	2144.63%	2144.63%	248.14%	248.14%
Помощ при пътуване	3.46%	3.46%	19.58%	19.58%	22.34%	22.34%
Общо	26.38%	109.80%	43.84%	61.57%	54.33%	48.76%

Сравнявайки годишните нето квоти – за 2017 г. и за 2016 г. се вижда, че има намаление на щетимостта в брутно изражение.

Следващата таблица показва средния размер на платените щети по видове застраховки:

Вид застраховка	Плащени щети за периода 2014г.-2017г. (без разходи по уреждане на обезщетенията)											
	2017г.			2016г.			2015г.			2014г.		
	Брой искове	Изплатена сума	Средна сума на щета	Брой искове	Изплатена сума	Средна сума на щета	Брой искове	Изплатена сума	Средна сума на щета	Брой искове	Изплатена сума	Средна сума на щета
1. Злополука	41	122,003	2,976	30	55,777	1,859	253	97,360	385	100	200,624	2,006
2. Заболяване												
3. Сухопътни превозни средства (без релсови превозни средства)	14,691	13,274,739	904	18,663	18,176,346	974	25,690	24,786,558	965	32,459	26,863,045	828
4. Застраховка на релсови превозни средства												
5. Летателни апарати				1			1	99,910	99,910			
6. Плавателни съдове				1	2,079	2,079	1	1,878	1,878	1	390	390
7. Товари по време на превоз							1	2,025	2,025	3	3,323	1,108
8. Пожар и природни бедствия	7	10,052	1,436									
9. Щети на имущество	213	250,812	1,178	113	69,808	618	155	145,067	936	197	98,803	502
10. Гражданска отговорност за МПС	17,987	48,836,678	2,715	16,734	44,296,503	2,647	15,531	26,672,431	1,717	11,280	26,003,273	2,305
В т.ч. Гражданска отговорност на автомобилистите	17,960	48,795,972	2,717	16,713	44,146,435	2,641	15,516	26,658,626	1,718	11,273	25,986,986	2,305
В т.ч. Гражданска отговорност за МПС, зелена карта												
В т.ч. Гранична застраховка	27	40,706	1,508	20	149,720	7,486	12	12,609	1,051	4	3,103	776
В т.ч. Отговорност на превозвача				1	347	347	3	1,196	399	3	13,184	4,395
11. Гражданска отговорност за летателни апарати												
12. Гражданска отговорност за плавателни съдове												
13. Обща гражданска отговорност	3	2,681	894	5	10,120	2,024	10	14,459	1,446	3	3,449	1,150
14. Кредити										1	1,477,265	1,477,265
15. Гаранции												
16. Разни финансови загуби	1	6,088	6,088	28	534,439	19,087	2	63,471	31,736	19	516,222	27,170
17. Правни разноси	0	0										
18. Помощ при пътуване	50	74,601	1,492	35	34,337	981	133	67,692	509	252	153,025	607
Общо	32,993	62,577,655	1,897	35,609	63,179,409	1,774	41,777	51,950,851	1,244	44,315	55,319,419	1,248

Представената по-долу таблица служи да оцени развитието на резерва за висящи плащания през предходни периоди и да се сравни с оповестения резерв в текущия финансов отчет. Посочено е и равнище на резервите за предстоящи плащания и оценка на общите рискове.

	Година на възникване на събитието						Общо ‘000 лв.
	2017г. ‘000 лв.	2016г. ‘000 лв.	2015г. ‘000 лв.	2014г. ‘000 лв.	2013г. ‘000 лв.	2012г. ‘000 лв.	
в края на периода	10,848	12,448	12,245	17,909	23,440	37,640	114,530
1 година по-късно	-	17,266	18,874	22,697	1,916	1,803	62,556
2 години по-късно	-	-	10,581	10,086	5,654	206	26,527
3 години по-късно	-	-	-	10,599	8,597	4,179	23,375
4 години по-късно	-	-	-	-	5,737	5,980	11,717
5 години по-късно	-	-	-	-	-	1,343	1,343
Кумулативни плащания към настоящия момент	10,848	29,714	41,700	61,291	45,344	51,151	240,048
Реални резерви	130,204	133,691	111,522	44,208	36,517	38,448	494,590

Представената таблица посочва, че резервите за висящи плащания са адекватни към края на 2017г. и 2016г.

36.1.3. Граница на платежоспособност

Към 31 декември 2017г. определената граница на платежоспособност също е в съответствие с нормативните изисквания:

	31.12.2017 ‘000 лв.
Собствени средства, намалени с нематериални активи	39,626
Записан акционерен капитал	44 580
Резерви и фондове	4 424
Неразпределена печалба от минали години	2 644
Намаления	
Невнесен капитал	(12 000)
Нематериални активи	(22)
Граница на платежоспособност	<u>11 597</u>
Превишение	<u>28 029</u>

Към 31 декември 2016г. определената граница на платежоспособност също е в съответствие с нормативните изисквания:

	31.12.2016 ‘000 лв.
Собствени средства, намалени с нематериални активи	39 475
Записан акционерен капитал	44 580
Резерви и фондове	4 424
Неразпределена печалба от минали години	2 505
Намаления	
Невнесен капитал	(12 000)
Нематериални активи	(34)
Граница на платежоспособност	<u>11 597</u>
Превишение	<u>27 878</u>

36.2. Политика на ръководството по отношение управление на рискове, свързани с финансови инструменти

Съгласно изискванията на Кодекса за застраховането Дружеството следва да инвестира застрахователните си резерви в активи и в съответствие с утвърдени лимити, съобразени с изискванията на застрахователното законодателство. Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на различни видове финансов риск, най-значимите от които са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Рискът в дейността по управлението на портфейла на Дружеството е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните.

Спецификата при управлението на финансовия портфейл на Дружеството извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

36.2.1. Анализ на пазарния риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на пазарен риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Притежаваните от Дружеството финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозициите към пазарен риск се управляват в съответствие с утвърдените лимити, съобразени с изискванията на застрахователното законодателство. За намаляване на пазарния риск Дружеството се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен икономически сектор, икономическа структура или емитент.

За периода от създаване на Дружеството до 31 декември 2017 г., предвид характера, структурата и обема на инвестициите, не е преценено като необходимо и целесъобразно извършването на хеджиране на риска.

За избягване на риска от концентрация, Дружеството се стреми да спазва заложените ограничения за инвестиране на застрахователните резерви.

Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск при сключването на сделки в чуждестранна валута.

Към датата на приемане на финансовия отчет България продължава да има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния риск. Такъв риск би възникнал при промяна на нормативно определения курс 1 евро към 1.95583 лв., за което Дружеството не разполага с информация.

За да намали валутния риск, Дружеството следи паричните потоци, които не са в български лева. Политиката по управление на валутния риск е да не се извършват

значителни операции и да не се поддържат отворени позиции в чуждестранна валута, различна от евро.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута с променлив валутен курс (щатски долар), и са преизчислени в български лева към датата на финансовия отчет, са както следва:

	31.12.2017	31.12.2016
	'000 лв.	'000 лв.
Финансови активи		
Инвестиции в акции, държани за търгуване	13 122	8 956
Вземания по застрахователни договори	2 021	-
Парични средства	-	8
Издаване на валутен риск	15 143	8 964

Представената по-долу таблица показва чувствителността на нетния финансов резултат за периода след данъци и на другите компоненти на собствения капитал по отношение на финансовите активи и пасиви на Дружеството към курса на щатския долар и българския лев.

	2017	2016
	'000 лв.	'000 лв.
При увеличение на валутния курс с 2%	302	179
При намаление на валутния курс с 2%	(304)	(179)

В таблицата се приема, че процентното увеличение/намаление към 31 декември 2017 г. на курса на българския лев спрямо щатския долар е +/- 2 %. Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на инвестициите на Дружеството във финансови инструменти в чуждестранна валута, държани към края на периода.

Лихвен риск

Дружеството не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което пасивите на Дружеството не са изложени на лихвен риск.

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите на Дружеството. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността на Дружеството спрямо промени в лихвените равнища.

Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути.

31 декември 2017 г.	Лихвоносни '000 лв.	Безлихвени '000 лв.	Общо '000 лв.
Парични средства в каса и банка	8 986	57	9 043
Банкови депозити	7 633	3	7 636
Инвестиции в облигации, държани до падеж	22 258	140	22 398
Инвестиции в акции, държани за търгуване	-	13 191	13 191
Инвестиции в облигации и ДЦК, държани за търгуване	5 304	53	5 357
Инвестиции в ДЦК, държани до падеж	2 863	-	2 863
	47 044	13 444	60 488
31 декември 2016 г.	Лихвоносни '000 лв.	Безлихвени '000 лв.	Общо '000 лв.
Парични средства в каса и банка	3 450	109	3 559
Банкови депозити	19 056	12	19 068
Инвестиции в облигации и ДЦК, държани за търгуване	33 145	-	33 145
Инвестиции в акции, държани за търгуване	-	9 009	9 009
	55 651	9 130	64 781

Ценови риск

Основният ценови риск, на който е изложено Дружеството е свързан с инвестициите в капиталови ценни книжа. Справедливата стойност на тези финансови инструменти се влияе от промени в пазарните равнища на съответните ценни книжа, което от своя страна рефлектира върху доходността на Дружеството.

Анализът на чувствителността се основава на анализ на дневното и годишно стандартно отклонение на Дружеството съпоставен с дневното и годишно стандартно отклонение на доходността на инвестиция в основния борсов индекс SOFIX.

36.2.2. Анализ на кредитния риск

При управление на кредитния риск Дружеството наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти.

При наблюдението на рисковата експозиция се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. Дружеството осъществява управлението на риска като оперира само с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг и когато е необходимо изисква обезпечения.

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

	31.12.2017 '000 лв.	31.12.2016 '000 лв.
Групи финансови активи (балансови стойности)		
Финансови активи, държани за търгуване	18 548	42 154
Финансови активи, държани до падеж	25 261	-
Банкови депозити	7 636	19 068
Вземания по застрахователни и презастрахователни договори	43 468	36 427
Търговски и други вземания	9 891	7 296
Пари и парични средства	9 043	3 559
	<u>113 847</u>	<u>108 504</u>

Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка, включително и тези, които са с настъпил падеж.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

36.2.3. Анализ на ликвиден риск

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Дружеството, като се предприемат и активни действия като поддържане на краткосрочни депозити до 3 месеца.

Върху ликвидността на Дружеството се извършва ежедневно наблюдение на изходящите и входящи парични потоци.

При констатиране на ликвидни проблеми е изградена процедура по уведомяване на заинтересованите лица – лицето, отговорно за управлението на риска и Съвета на директорите.

От започване на дейността на Дружеството не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

През отчетния период Дружеството не е ползвало външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е изпънявало своите текущи задължения в срок.

37. Определяне на справедлива стойност

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, търгувани на активни пазари (каквито са търгуеми ценни книжа) е базирана на пазарни котировки към последна дата на търгуване за годината. Финансов актив се счита за търгуван на активен пазар, ако пазарните котировки са налични от борси, дилъри, брокери и т.н., тези цени се представят като реални и редовно осъществявани пазарни сделки.

Справедливата стойност на финансови активи, които не се търгуват на активен пазар се определя чрез използване на техники за оценка. Дружеството използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината.

Дружеството е приело измененията в МСФО 7, които изискват Дружеството да класифицира оценяването по справедлива стойност чрез използване на йерархия на

оценките по справедлива стойност, която отразява значимостта на входните данни, използвани при определяне на оценките. Йерархията за отчитане по справедлива стойност има следните три нива:

- Пазарни котировки от активни пазари (ниво 1);
- Входни данни, различни от пазарните котировки, използвани при ниво 1, които са наблюдавани за дадени активи директно или индиректно (ниво 2);
- Входни данни, които не са базирани на наблюдавани пазарни данни (ниво3) - например настояща стойност на дисконтираните парични потоци.

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Дружеството по видове към 31 декември 2017 г.:

31 декември 2017 г.	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
Групи финансови активи			
Финансови активи, държани до падеж и за търгуване:			
Инвестиции в облигации, държани до падеж	-	22 398	22 398
Инвестиции в акции, държани за търгуване	66	13 125	13 191
Инвестиции в облигации и ДЦК, държани за търгуване	5 357	-	5 357
Инвестиции в ДЦК, държани до падеж	2 863	-	2 863
	<u>8 286</u>	<u>35 523</u>	<u>43 809</u>

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Дружеството по видове към 31 декември 2016г.:

31 декември 2016 г.	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
Групи финансови активи			
Финансови активи, държани до падеж и за търгуване:			
Инвестиции в облигации и ДЦК, държани за търгуване	33 145	-	33 145
Инвестиции в акции, държани за търгуване	24	8 985	9 009
	<u>33 169</u>	<u>8 985</u>	<u>42 154</u>

38. Политика и процедура за управление на капитала

Целите на Дружеството по отношение управлението на капитала са:

- Постигане на доходност съразмерна с поемането на минимален риск от инвестиране на застрахователните средства, за да се осигури максимална сигурност на застрахованите лица при реализиране на застрахователно събитие;
- Поддържане на висока ликвидност;
- Адекватно съотношение между вложените парични средства в ценни книжа и паричните инструменти;
- Осигуряване способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- Осигуряване адекватна рентабилност за акционерите, като определя цената на застрахователните продукти в съответствие с нивото на риска.

39. Събития след края на отчетния период

С Решение № 149-ОЗ от 08.02.2018 г. на Комисия за финансов надзор, на ЗД Бул Инс АД е издаден лиценз за разширяване на обхвата на лиценза на застрахователя с нови класове застраховки от КЗ, както следва:

- „Релсови превозни средства“ – всяка вреда или загуба, нанесена на релсови превозни средства;
- „Гаранции“ – преки и косвени гаранции.

40. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2017г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 16 май 2018г.